

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ŠARIŠSKÉ DRAVCE NA ROKY 2016 - 2023

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Šarišské Dravce na roky 2016 - 2023
Územné vymedzenie :	Obec Šarišské Dravce, kód okresu: 708, kód obce: 525219
Územný plán obce schválený:	áno
Dátum schválenia PRO:	25.04.2016
Dátum platnosti:	od 25.04.2016 do 31.12.2023
Verzia¹	1.0

¹ Prvé prijaté znenie sa označuje číslom 1.0. V prípade zásadnej zmeny sa ďalšie aktualizované verzie označujú 2.0, 3.0 atď. V prípade malých zmien sa označuje 1.1.

Obsah

Úvod	4
1. Analytická časť	7
1.1. Súhrnná charakteristika územia	7
1.1.1. Symboly obce Šarišské Dravce	9
1.2. Sociálna charakteristika	10
1.2.1. Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia a veku	10
1.2.2. Štruktúra obyvateľstva podľa produktivity a ekonomickej aktivity	12
1.2.3. Prirodzený prírastok a migrácia obyvateľstva	14
1.2.4. Národnostná štruktúra obyvateľstva a vierovyznanie	15
1.2.5. Štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania	17
1.2.6. Štruktúra uchádzačov o zamestnanie	19
1.3. Ekonomická charakteristika	22
1.3.1. Technická infraštruktúra a priemysel	22
1.3.2. Doprava	26
1.3.3. Kultúrno-historické hodnoty územia	27
1.3.4. Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	31
1.3.5. Vzdelávanie a školstvo	32
1.3.6. Podnikateľské prostredie	33
1.3.7. Hospodárenie obce	35
1.4. Environmentálna charakteristika	37
1.4.1. Geomorfologické a geologické pomery	37
1.4.2. Hydrologické pomery	38
1.4.3. Klimatické pomery	39
1.4.4. Pedologické podmienky	39
1.4.5. Fauna, flóra a vegetácia	41
1.4.6. Chránené územia prírody	42
1.4.7. Odpadové hospodárstvo	43
1.5. Vyhodnotenie väzieb na koncepčné dokumenty VÚC PSK	43
1.6. SWOT analýza	44
2. Strategická časť	48
3. Programová časť	51
4. Realizačná časť	55
4.1. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie	55
4.2. Komunikačná stratégia	55
4.3. Monitorovanie a hodnotenie	56

4.4. Akční plán	57
5. Finanční část.....	61
Záver	70
Prílohy.....	71

Úvod

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Šarišské Dravce na roky 2016 - 2023 (ďalej „Program rozvoja obce“, resp. „PRO“) je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja vyššieho územného celku Prešovský samosprávny kraj, na území ktorej sa obec šarišské Dravce nachádzajú.

Povinnosť obce vypracovať PRO vyplýva zo **zákona č. 309/2014 Z. z.** o podpore regionálneho rozvoja, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z.

Vypracovanie programu rozvoja obce zabezpečuje obec **pri uplatnení partnerstva.**

Partnerstvo je forma spolupráce medzi sociálno-ekonomickými partnermi, ktorí zabezpečujú hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj alebo územný rozvoj dotknutého regiónu s ohľadom na udržateľný rozvoj.

Sociálno-ekonomickí partneri sú subjekty verejnej správy, podnikatelia a mimovládne organizácie pôsobiace v oblasti regionálneho rozvoja na miestnej, regionálnej alebo celoštátnej úrovni.

Základné princípy tvorby PRO:

- je založený na kvalitných a overených dátach,
- je výsledkom komplexných analýz v troch kľúčových politikách - oblastiach,
- je vytvorený partnerstvom hlavných aktérov územia,
- je v súlade s udržateľným využívaním hodnôt a zdrojov konkrétneho územia,
- je vyjadrením vízie v konkrétnych stratégiách a rozvojových projektoch.

Cieľom spracovania PRO je poskytnúť komplexný pohľad na súčasný stav a na perspektívy obce v oblasti hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho rozvoja, stanoviť strategické ciele, rozvojové priority a strategické oblasti rozvoja obce. Zmyslom procesu tvorby PRO je sformulovať takú predstavu o smerovaní obce, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy jej občanov a zároveň je v súlade s prijatými koncepciami štátu, vyššieho územného celku, príp. rezortnými stratégiami, záujmami ochrany životného prostredia a kultúrneho dedičstva. Existenciou PRO obec Šarišské Dravce zvýši svoje šance získať finančnú podporu zo štrukturálnych fondov na realizáciu projektov, keďže musí preukázať súlad zamýšľaného projektu s regionálnymi stratégiami i miestnou stratégiou, ktorú reprezentuje svojím PRO.

Program rozvoja obce vychádza zo stratégie EURÓPA 2020, v ktorej základom sú tri vzájomne sa dopĺňajúce priority:

- Inteligentný rast: vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii;
- Udržateľný rast: podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje;

- Inkluzívny rast: podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť.

Program rozvoja obce Šarišské Dravce sa skladá z úvodného zhrnutia celého materiálu, analytickej časti, ktorá obsahuje vonkajšiu a vnútornú analýzu obce a SWOT analýzu v prioritných oblastiach rozvoja zahŕňajúcu silné a slabé stránky, príležitosti a hrozby. Ďalej obsahuje strategickú časť, ktorá zahŕňa víziu obce, výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách - oblastiach rozvoja (ekonomická, sociálna a environmentálna). Programová časť dokumentu obsahuje zoznam opatrení a aktivít a podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce. Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu s ustanovením merateľných ukazovateľov a časový a vecný harmonogram formou akčných plánov. Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie PRO. Záver obsahuje informáciu o schválení a zverejnení PRO. Program rozvoja obce Šarišské Dravce na roky 2016 - 2023 je základným strategickým dokumentom, ktorý sa rozhodla obec vypracovať z dôvodu zabezpečenia koncepčného rozvoja obce, ako aj na zlepšenie a zefektívnenie rozhodovania miestnej samosprávy, a je neoddeliteľnou súčasťou pre možnosť čerpania prostriedkov z Európskej únie.

PRO Šarišské Dravce rieši „využitie malého územia na miestnej úrovni“ - § 4 ods. 2 písm. b) zákona EIA.

Tento dokument je otvorený, je teda možné ho dopĺňať a tým pružne reagovať na potreby občanov a potreby rozvoja obce. Jeho tvorba umožní občanom aktívne sa zapojiť do diania v obci prostredníctvom účasti vo všetkých fázach procesu plánovania rozvoja obce.

Základné východiskové dokumenty na miestnej úrovni

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Šarišské Dravce

Územný plán obce Šarišské Dravce r. 2008

Individuálna účtovná závierka obce Šarišské Dravce r. 2014

Výročná správa obce Šarišské Dravce za rok 2013

Rozpočet obce r. 2015

Štatút obce Šarišské Dravce

Šarišské Dravce, Krásna Lúka, Poloma – publikácia r. 1995

Šarišské Dravce 1295 – 2010 – publikácia r. 2010 (k 715. výročiu obce)

Základné východiskové dokumenty na úrovni kraja

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja PSK 2008-2015

Program odpadového hospodárstva Prešovského kraja na roky 2011 - 2015

Územný plán VÚC PSK

Regionálna inovačná stratégia PSK 2005-2008

Výročná správa PSK za konsolidovaný celok za rok 2013

Základné východiskové dokumenty na národnej úrovni

Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (2014)

Partnerská dohoda SR na roky 2014-2020

Stratégia Európa 2020

Program rozvoja vidieka 2014 - 2020

Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja

Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2011

1. Analytická časť

Analytická časť obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie a odhad budúceho vývoja s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja územia obce.

Pri spracovaní analytickej časti PRO Šarišské Dravce na roky 2016 - 2023 bola použitá metodika zberu informácií získaných z portálu ŠÚ SR (DATAcube, STATdat, Slovstat, SODB 2011), Infostat, z web stránok e-obce, mesta-obce, z portálu štátnej ochrany prírody, z web stránky MŽP SR, MPAVR SR, MDVaRR SR a MV SR, od občanov obce Šarišské Dravce prostredníctvom dotazníkov, dostupných informácií z web stránky obce Šarišské Dravce (www.sardravce.sk) a od starostu obce Šarišské Dravce. Analýza obsahuje okrem tabuľkovej a grafickej časti aj časť textovú, ktorá popisuje a vysvetľuje výsledky analýzy.

1.1. Súhrnná charakteristika územia

Adresa: Obecný úrad Šarišské Dravce č. 109, 082 73 Šarišské Dravce

Kontaktné informácie:

Telefón: 051 4597 221; Mobil: 0911 271 331; Fax: 051 4597 320

E-mail: ocu@sardravce.sk

IČO: 00327794; DIČ: 2020732241

Zdroj: <http://www.e-obce.sk/obec/sarisskedravce/sarisske-dravce.html>

<http://www.sardravce.sk/kontakt.html>

Tabuľka 1 Základná charakteristika obce Šarišské Dravce

Ukazovateľ	Hodnota
Kód obce	525219
Názov okresu	Sabinov
Názov kraja	Prešovský
Štatút obce	obec
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1295
Nadmorská výška obce - mesta v m	467
Celková výmera územia obce [m ²]	9 928 268
Hustota obyvateľstva na km ²	124,74

Zdroj: https://sk.wikipedia.org/wiki/%C5%A0ari%C5%A1sk%C3%A9_Dravce

<http://www.obce.info/slovensko/presovsky-kraj/okres-sabinov/sarisske-dravce/celok-sarisske-dravce>

Tabuľka 2 Spádovosť obce Šarišské Dravce

Ukazovateľ	Hodnota
Sídlo matričného úradu	Šarišské Dravce
Sídlo pracoviska daňového úradu	Sabinov
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Lipany
Sídlo Okresného súdu	Prešov
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Prešov
Sídlo pracoviska okresného úradu	Sabinov
Sídlo Územnej vojenskej správy	Prešov
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Prešov

Tabuľka 3 Infraštruktúra a občianska vybavenosť v obci Šarišské Dravce

Infraštruktúra a občianska vybavenosť	Výskyt
Kúpaliská	Nie
Hotely	Nie
Telocvične	Áno
Lekárne	Nie
Knižnice	Áno
Káblovka	Nie
Sieť plynu	Áno
Vodovod	Áno
Kanalizácia	Áno

Obec Šarišské Dravce leží na styku Levočských vrchov so šarišskou vrchovinou, v severozápadnej časti okresu Sabinov, v nadmorskej výške 468 m.n.m. Sú obcou Horného Potorysia. Ležia na sútoku Godušského a Kučmanovského potoka, ktorý sa vlieva do rieky Torysa. Administratívne patrí do okresu Sabinov, Prešovský samosprávny kraj. K 31.12.2014 žilo v obci šarišské Dravce 1224 obyvateľov.

Susedné obce: Krásna Lúka, Oľšov, Poloma, Torysa

Blízke mestá: Lipany, Sabinov, Stará Ľubovňa.

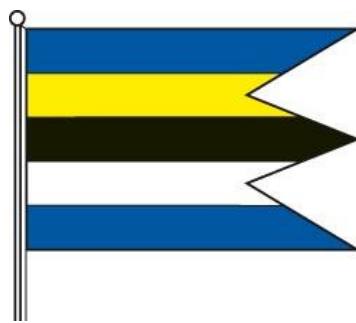
Obrázok 1 Mapa územia s vyznačením obce Šarišské Dravce

Zdroj: <https://www.google.sk/maps>

1.1.1. Symboly obce Šarišské Dravce

K symbolom obce patrí erb, pečať a vlajka obce Šarišské Dravce.

V modrom štíte zlatovlasý striebroodetý sokoliar v čiernom klobúku a čiernych čižmách, so striebornou tanistrou cez ľavé plece, so zlatým ohliadajúcim sa sokolom v striebornej zbroji, sediacim na jeho ľavej ruke v čiernej rukavici.

Komentár: Hovoriaci erb s prihliadnutím na historickú pečať obce z r. 1837.

Dátum prijatia: 17.08.1995

Číslo uznesenia: OZ - 13/95

Signatúra HR SR: S-61/95

Autori: Jozef Petrovič, Kvetoslava Hanzová

Zdroj: http://www.vs.sk/heraldreg/wp_detail.aspx?ID=2515

1.2. Sociálna charakteristika

Rozhodujúcim rozvojovým faktorom každej vidieckej obce je obyvateľstvo. Obec Šarišské Dravce s celkovým počtom obyvateľov 1224 (k 31.12.2014) sa zaraďuje medzi stredne veľké obce. Celková výmera územia obce predstavuje 9 928 268 m². Na území obce bola k 31.12.2014 celková hustota osídlenia 124,74 obyvateľov na km². Hustota obyvateľstva v Prešovskom kraji je 91,32 obyvateľov na km² a v okrese Bardejov je 107,88 obyvateľov na km². (Zdroj: ŠÚ SR)

1.2.1. Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia a veku

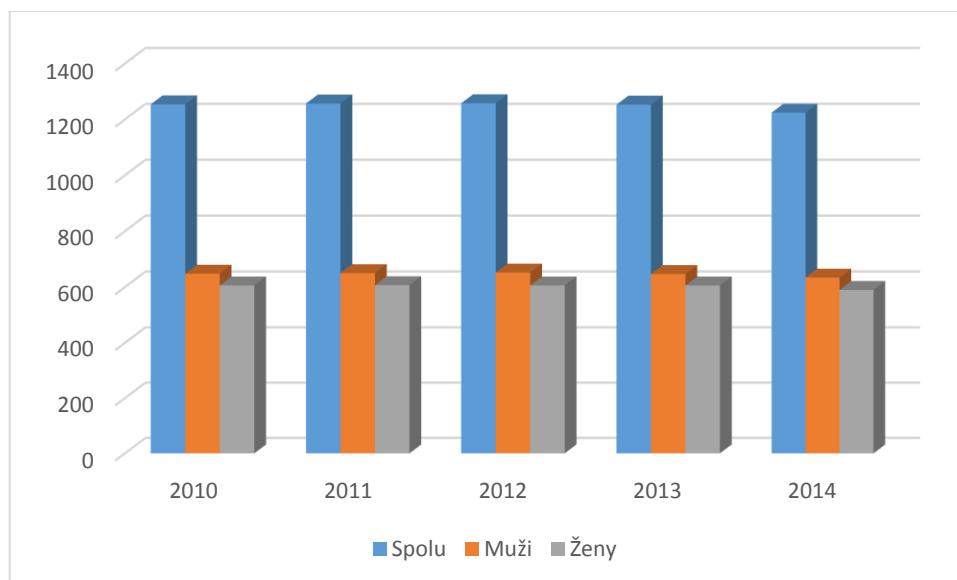
Prehľad vývoja počtu obyvateľov obce je zobrazený v nasledujúcich tabuľkách a grafoch. Stav trvale bývajúceho obyvateľstva uvádzaný k 31.12. príslušného roka.

Tabuľka 4 Vývoj počtu obyvateľov Šarišské Dravce podľa pohlavia v r. 2010-2014

Pohlavie/ rok	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu	1254	1257	1258	1253	1224
Muži	648	650	652	647	634
Ženy	606	607	606	606	590

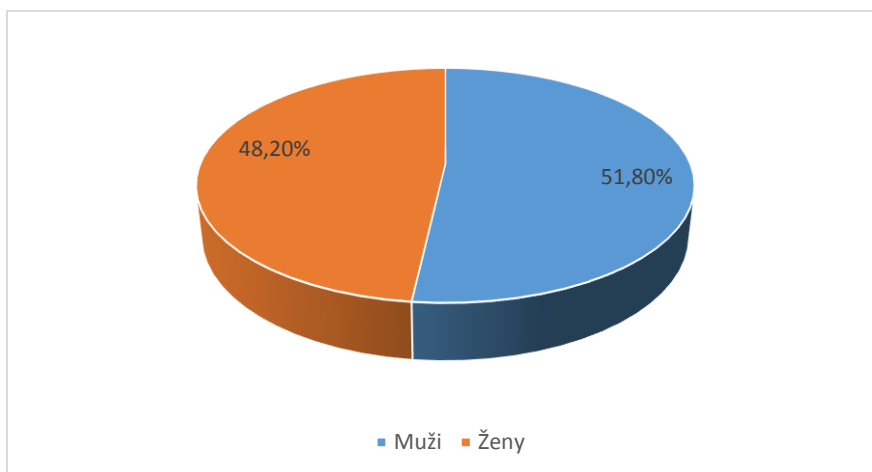
Zdroj: ŠÚ SR

Graf 1 Vývoj počtu obyvateľov Šarišské Dravce podľa pohlavia v r. 2010-2014

Z grafického znázornenia je zrejmé, že vývoj počtu obyvateľov obce Šarišské Dravce má kolísavú tendenciu. Od roku 2010 kedy predstavoval počet obyvateľov 1254, sa zvýšil počet obyvateľov, kde ku koncu roka 2014 žilo v obci Šarišské Dravce 1224 obyvateľov. V obci Šarišské Dravce prevládajú muži nad ženami, v pomere 51,80% ku 48,20%.

Graf 2 Stav obyvateľstva v obci Šarišské Dravce podľa pohlavia v roku 2014

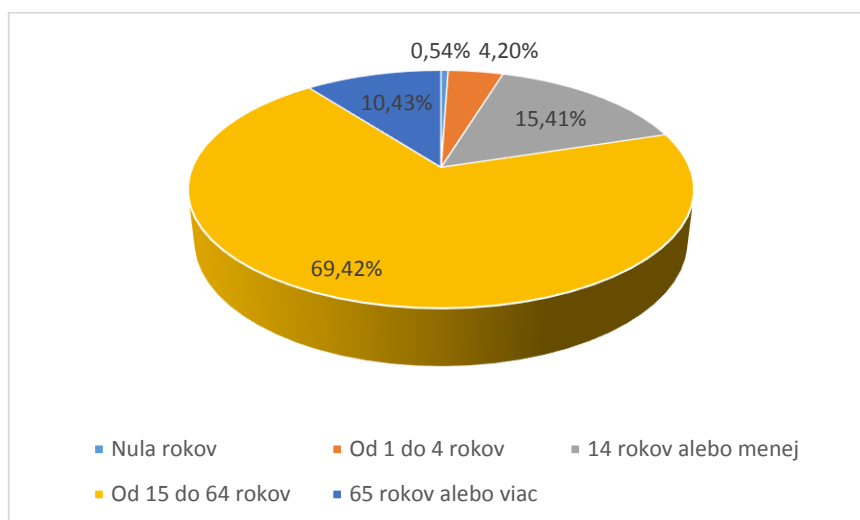

Tabuľka 5 Prehľad vekových skupín v obci Šarišské Dravce v r. 2014

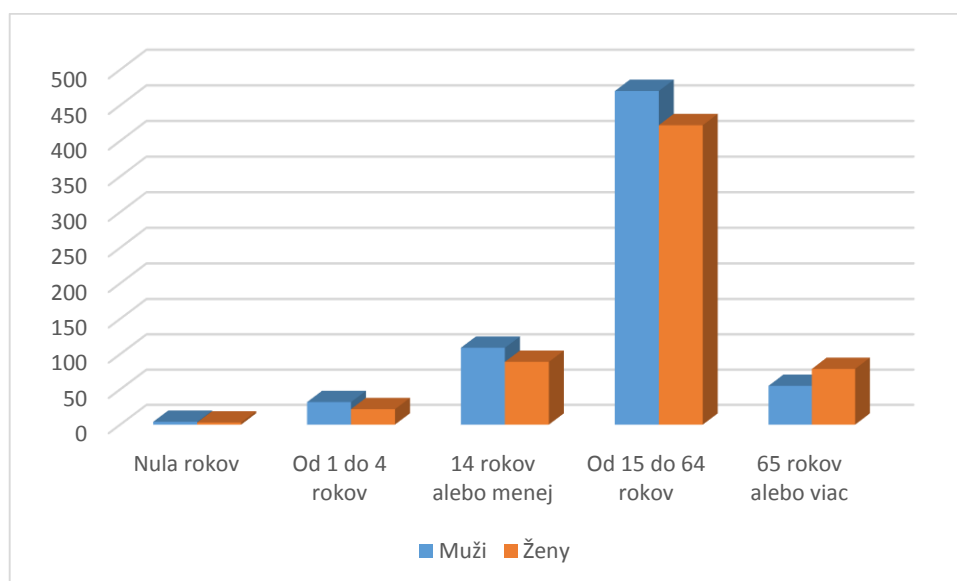
Vekové skupiny/ pohlavie	Spolu	Muži	Ženy
Nula rokov	7	4	3
Od 1 do 4 rokov	54	32	22
14 rokov alebo menej	198	109	89
Od 15 do 64 rokov	892	470	422
65 rokov alebo viac	134	55	79

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 3 Prehľad zastúpenia vekových skupín v obci Šarišské Dravce v r. 2014

Graf 4 Obyvatelia obce Šarišské Dravce podľa vekových skupín a pohlavia v r. 2014

Najpočetnejšiu skupinu obyvateľstva, t. j. 69,42 %, tvorí kategória od 15 do 64 rokov všetkých obyvateľov obce Šarišské Dravce, pričom v tejto kategórii prevahu tvoria muži nad ženami. Naopak výrazne viac žien oproti mužom je v obci Šarišské Dravce vo vekovej skupine 65 rokov a viac.

1.2.2. Štruktúra obyvateľstva podľa produktivity a ekonomickej aktivity

- predproduktívny vek (0 až 14 rokov)
- produktívny vek (15 až 64 rokov)
- poproduktívny vek (65 rokov a viac)

Tabuľka 6 Ekonomická aktivita obyvateľov obce Šarišské Dravce

Pohlavie	Osoby ekonomicke aktívne						Osoby na rodičovskej dovolenke	Nepracujúci dôchodcovia	Ostatní nezávislí	Osoby závislé			Ostatní závislí, nezistení	Úhrn obyvateľstva	Narodení v obci bydliska		
	spolu	%	z toho			vypomáhajúci (neplatení) členovia domácností v rodinných podnikoch				spolu	v tom				spolu	%	
			osoby na materskej dovolenke	pracujúci dôchodcovia	nezamestnaní						deti do 16 rokov	študenti stredných škôl					študenti vysokých škôl
Muži	346	58,1	0	5	41	1	1	87	3	188	128	36	24	16	641	421	65,7
Ženy	250	41,9	7	6	61	1	42	117	6	182	110	41	31	10	607	382	62,9
Spolu	596	100,0	7	11	102	2	43	204	9	370	238	77	55	26	1248	803	64,3

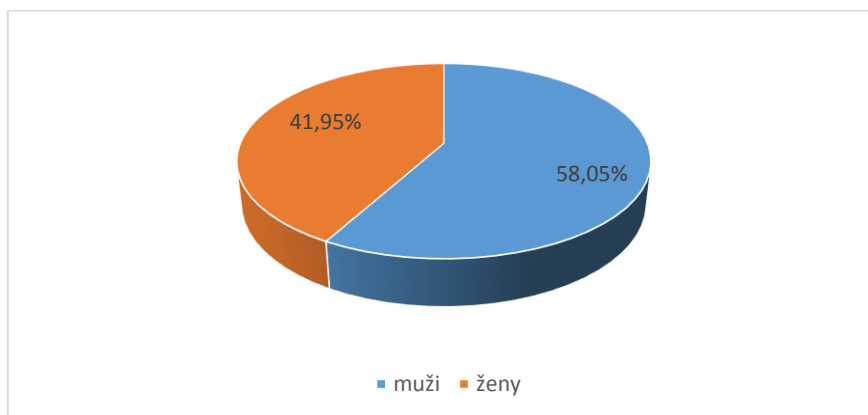
Zdroj: SODB 2011

Tabuľka 7 Ekonomická aktivita obyvateľov v PSK v r. 2010-2014

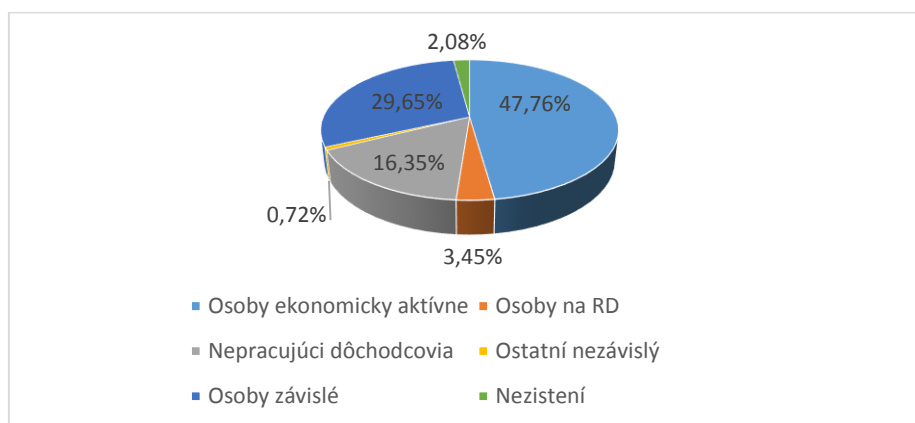
EAO / rok	2010	2011	2012	2013	2014
Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (v tis.)	386,7	381,0	383,6	391,8	394,8
pracujúci (v tis.)	314,7	313,1	313,6	320,3	325,7
nezamestnaní (v tis.)	72,0	67,9	70,0	71,5	69,2
Ekonomicky neaktívne obyvateľstvo od 15 rokov (v tis.)	269,7	281,2	281,8	276,3	275,9
študenti (v tis.)	90,4	94,5	86,7	82,8	81,2
dôchodcovia (starobní, invalidní) (v tis.)	134,3	140,1	149,9	149,4	146,2
osoby na rodičovskej dovolenke (v tis.)	6,9	12,3	9,5	9,1	8,3
Miera ekonomickej aktivity (%)	58,9	57,6	57,7	58,7	58,9
Miera nezamestnanosti (%)	18,6	17,8	18,3	18,2	17,5
Miera zamestnanosti 15-64 (%)	55,2	54,4	54,4	55,6	56,5
Miera zamestnanosti 15+ (%)	47,9	47,3	47,1	48,0	48,6

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 5 EAO v obci Šarišské Dravce podľa pohlavia

Graf 6 Zastúpenie EAO obce Šarišské Dravce

Ekonomicky aktívni obyvatelia obce Šarišské Dravce tvoria 47,76 % z celkového počtu obyvateľov, pričom ekonomicky aktívnych žien je o 16,1 % menej oproti mužom. V porovnaní s mierou ekonomickej aktivity v Prešovskom kraji, kde v roku 2014 dosiahla 58,9 %, je EAO v obci Šarišské Dravce o 11,14 % menej.

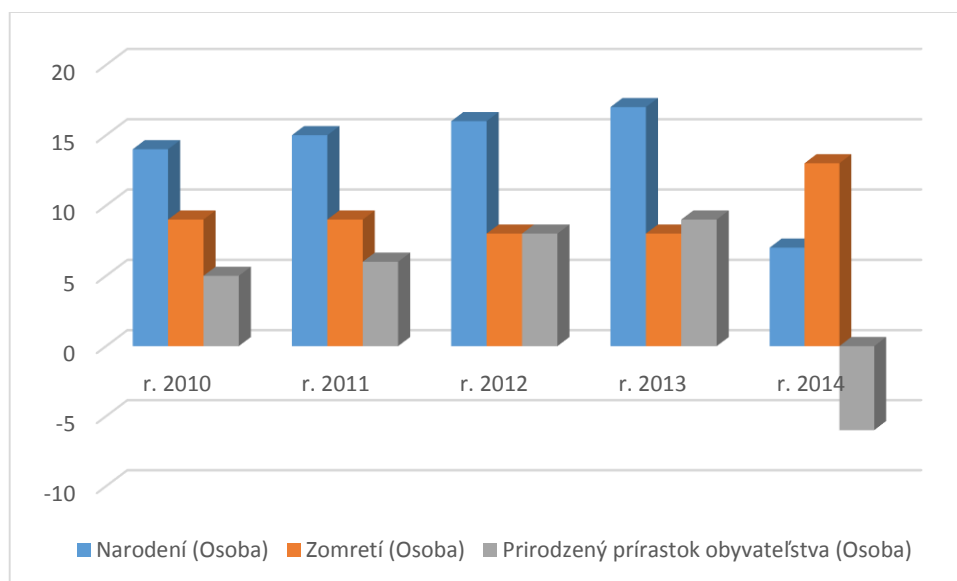
1.2.3. Prírodný prírastok a migrácia obyvateľstva

Tabuľka 8 Prehľad o stave a pohybe obyvateľstva obce Šarišské Dravce podľa pohlavia v r. 2010-2014

Stav a pohyb obyvateľstva (osoba)/rok	r. 2010	r. 2011	r. 2012	r. 2013	r. 2014
Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12.	1254	1257	1258	1253	1224
Narodení	14	15	16	17	7
Zomretí	9	9	8	8	13
Prírodný prírastok obyvateľstva	5	6	8	9	-6
Priťahovaní na trvalý pobyt	5	6	9	5	2
Vystáňovaní z trvalého pobytu	21	2	16	19	25
Migračné saldo	-16	4	-7	-14	-23
Celkový prírastok obyvateľstva	-11	10	1	-5	-29

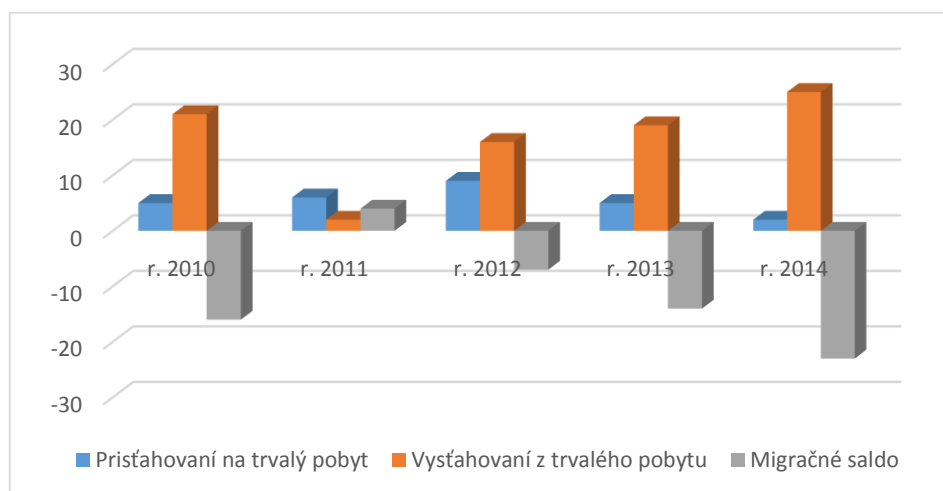
Zdroj: ŠÚ SR

Graf 7 Prírodný prírastok obyvateľstva v obci Šarišské Dravce v rokoch 2010-2014

Najvyšší počet narodených detí v obci Šarišské Dravce bol v roku 2013 a naopak najnižší v roku 2014. Čo sa týka úmrtnosti najviac ľudí zomrelo v roku 2014. Prírodný prírastok obyvateľstva dosahoval od 2010-2013 kladné hodnoty a v roku 2014 už zápornú hodnotu.

Graf 8 Migračné saldo v obci Šarišské Dravce v rokoch 2010-2014

Jedným z najcitlivejších indikátorov sociálnoekonomického rozvoja je migrácia obyvateľstva. Imigrácia, resp. emigrácia miestnych obyvateľov je vonkajším signálom akýchkoľvek pozitívnych, ako aj negatívnych podnetov a zmien. V rokoch 2010 a potom 2012 – 2014 z hľadiska migrácie prevyšoval počet vystáňovaných nad prisťahovanými, tzn., že migračné saldo dosahovalo záporné hodnoty, čo bolo spôsobené najmä odchodom mladých ľudí za prácou a lepšími podmienkami pre život. Negatívny vývoj migračného salda v konečnom dôsledku ovplyvňuje aj celkový pohyb obyvateľov v obci Šarišské Dravce. V roku 2011 bol počet prisťahovaných vyšší ako vystáňovaných, a teda migračné saldo dosahovalo kladné hodnoty.

Vývoj migrácie na Slovensku bude vo veľkej miere závisieť od priebehu integračných procesov v Európe a od migračnej situácie vo svete. Predpokladá sa, že migračné saldo Slovenskej republiky v budúcnosti ovplyvní hlavne skupina obyvateľov (občanov SR), ktorí budú hľadať uplatnenie vo vyspelých krajinách a skupina prisťahovalcov z rozvojových krajín. Dá sa predpokladať, že čím bude na Slovensku priaznivejšia situácia, čím bude vyššia životná úroveň, tým menej obyvateľov bude odchádzať, a tým viac cudzincov bude mať záujem prisťahovať sa.

Zdroj: Infostat

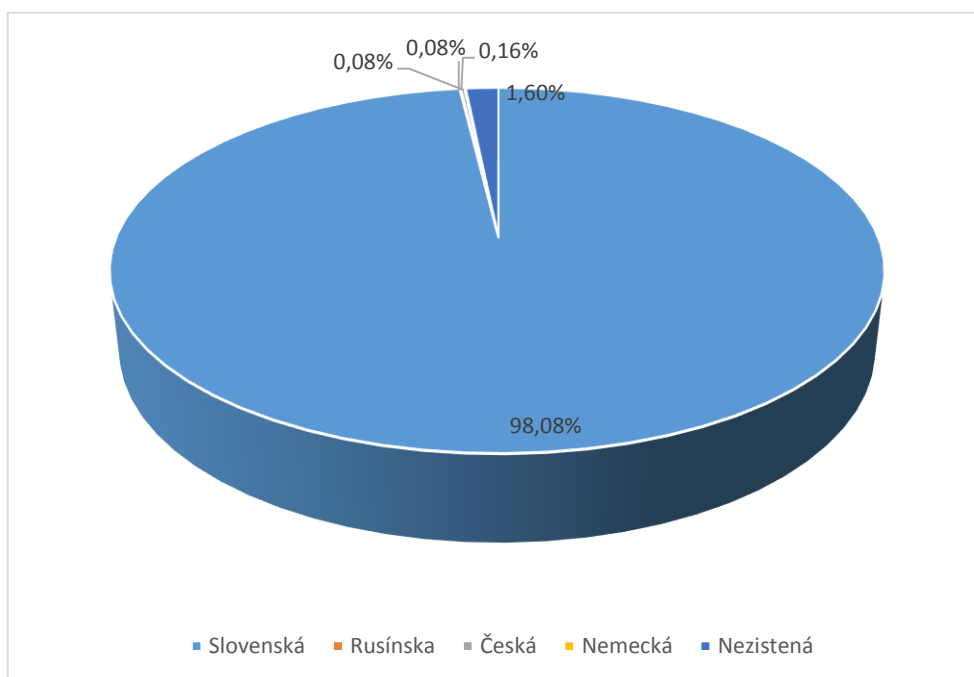
1.2.4. Národnostná štruktúra obyvateľstva a vierovyznanie

Tabuľka 9 Národnostné zloženie obyvateľstva v obci Šarišské Dravce

Národnosť	Muži	Ženy	Spolu
Slovenská	629	595	1 224
Rusínska	1	0	1
Česká	2	0	2
Nemecká	0	1	1
Nezistená	9	11	20
Spolu	641	607	1 248

Zdroj: SODB 2011

Graf 9 Národnostné zloženie v obci Šarišské Dravce

Národnostne možno považovať obec Šarišské Dravce za etnicky homogénnu. Podľa posledného sčítania ľudu v roku 2011, tvorí podiel slovenskej národnosti niečo cez 98 % obyvateľov obce, česká národnosť je zastúpená v obci podielom 0,16 %. V obci žijú aj obyvatelia hlásiaci sa k rusínskej a nemeckej národnosti, no veľké množstvo je takých, u ktorých národnosť nie je zistená, až 1,60 %.

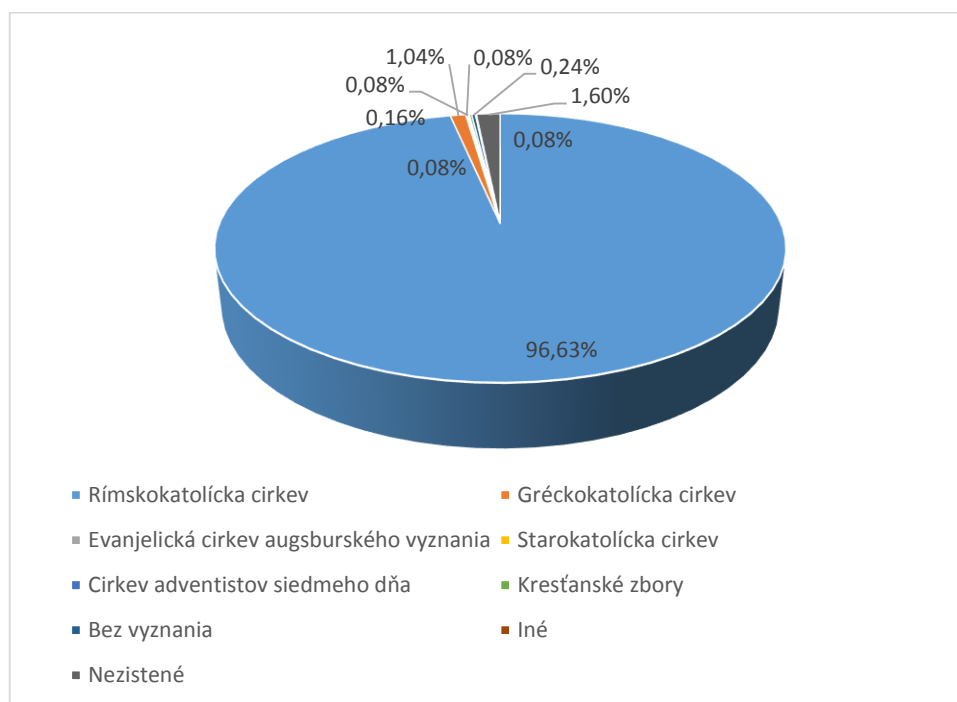
Tabuľka 10 Vierovyznanie v obci Šarišské Dravce

Náboženské vyznanie	Muži	Ženy	Spolu
Rímskokatolícka cirkev	617	589	1 206
Gréckokatolícka cirkev	9	4	13
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	0	1	1
Starokatolícka cirkev	1	0	1
Cirkev adventistov siedmeho dňa	0	1	1
Kresťanské zbory	1	1	2
Bez vyznania	3	0	3
Iné	1	0	1
Nezistené	9	11	20
Spolu	641	607	1 248

Zdroj: SOBD 2011

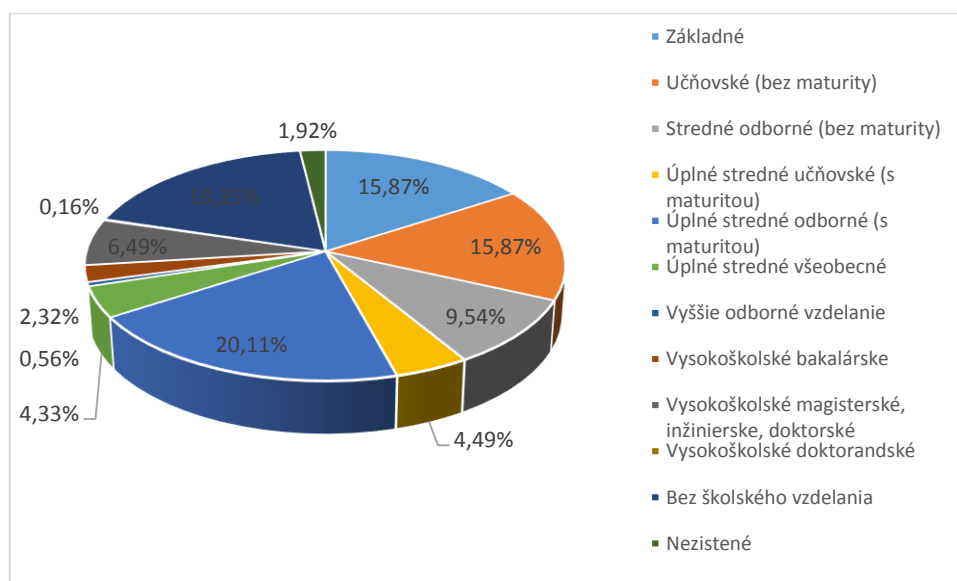
Graf 10 Vierovyznanie v obci Šarišské Dravce

V obci Šarišské Dravce dominuje rímskokatolícke náboženstvo so zastúpením 96,63 %. Podstatne nižšie hodnoty dosahujú ostatné náboženstvá – gréckokatolícke, evanjelické, cirkev adventistov siedmeho dňa a ďalšie. V obci Šarišské Dravce žije pomerne dosť obyvateľov, u ktorých vierovyznanie nie je zistené.

1.2.5. Štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania

Graf 11 Prehľad dosiahnutého vzdelania obyvateľov obce Šarišské Dravce

Tabuľka 11 Prehľad dosiahnutého vzdelania obyvateľov obce Šarišské Dravce

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie		Pohlavie		Spolu
		muži	ženy	
Základné		75	123	198
Učňovské (bez maturity)		133	65	198
Stredné odborné (bez maturity)		69	50	119
Úplné stredné učňovské (s maturitou)		39	17	56
Úplné stredné odborné (s maturitou)		107	144	251
Úplné stredné všeobecné		20	34	54
Vyššie odborné vzdelanie		5	2	7
Vysokoškolské bakalárske		7	22	29
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské		45	36	81
Vysokoškolské doktorandské		2	0	2
Vysokoškolské spolu		54	58	112
Študijný odbor	prírodné vedy	2	3	5
	technické vedy a náuky I (baníctvo, hutníctvo, strojárstvo, informatika a VT, elektrotech., tech. chémia, potravinárstvo)	10	3	13
	technické vedy a náuky II (textilná v., sprac. kože, dreva, plastov, v. hud. nástrojov, archit., staveb., dopr., pošty, telekom., automatiz., špec. odb.)	6	1	7
	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	8	1	9
	zdravotníctvo	1	8	9
	spoločenské vedy, náuky a služby I (filozof., ekon., polit. a práv. vedy, ekonomika a manaž., obchod a služby, SŠ- OA, HA, praktická š., učeb. odb.)	14	9	23
	spoločenské vedy, náuky a služby II (histor., filolog., pedag. a psych. vedy, publicistika a informácie, telových., učiteľstvo, SŠ - gym.)	10	32	42
	vedy a náuky o kultúre a umení	1	0	1
	nezistený	2	1	3
Bez školského vzdelania		125	104	229
Nezistené		14	10	24
Úhrn		641	607	1 248

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce Šarišské Dravce odzrkadľuje vidiecky charakter tohto územia. Je dôležitou charakteristikou z hľadiska rozvoja trhu práce a ekonomickej štruktúry obce. Vzdelanostná štruktúra obyvateľov je v porovnaní s obcami v regióne, ako aj s celoslovenským priemerom relatívne priaznivá. Obyvateľstvo obce Šarišské Dravce má v najvyššej miere ukončené úplné stredné odborné (s maturitou). Bez školského vzdelania je 18,35 % obyvateľov obce, medzi ktorými sú započítané aj deti do 16 rokov, keďže ešte nemajú ukončenú povinnú základnú školskú dochádzku. Vysokoškolsky vzdelaných je v obci 112 obyvateľov.

1.2.6. Štruktúra uchádzačov o zamestnanie

Nezamestnanosť patrí k vážnym spoločenským problémom, no najviac sa bytostne dotýka a predstavuje pomerne ťažko riešiteľný problém pre určité skupiny nezamestnaných obyvateľov. Týchto uchádzačov o zamestnanie označuje zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti ako znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.

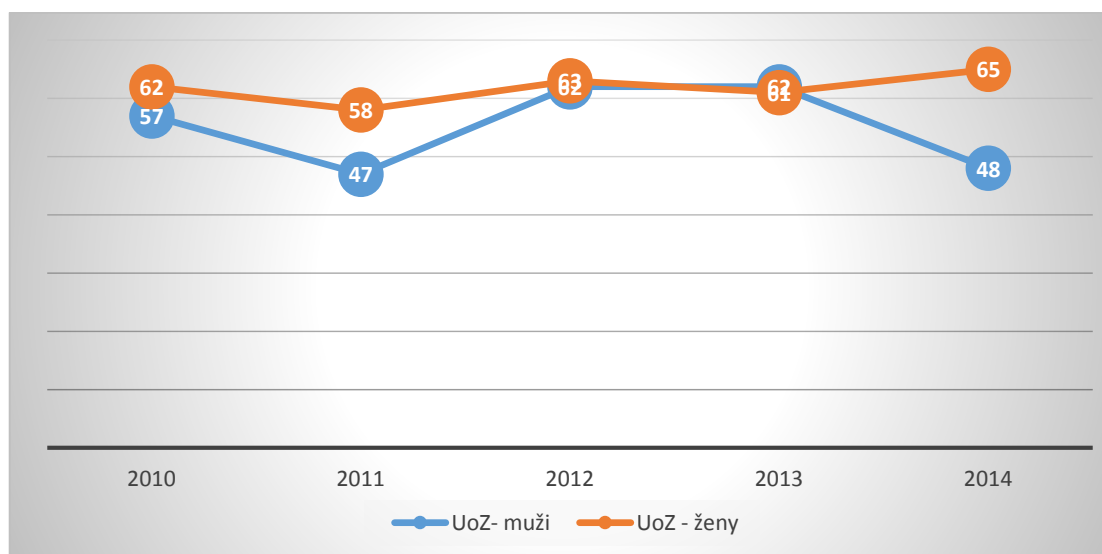
Aj napriek tomu, že Ústava SR v článku 12 garantuje, že právo na prácu má každý bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie a napriek účinnosti tzv. „antidiskriminačného zákona“ (zákon č. 365/2004 Z. z.) sú v našej spoločnosti skupiny ľudí, ktoré majú sťažené podmienky vstupu na trh práce.

Zdroj: http://sapa.ff.upjs.sk/images/files/81_1475287076_22_Paukovic-Holovcakova.pdf

Tabuľka 12 UoZ v obci Šarišské Dravce v r. 2010-2014

UoZ / rok	r.2010	r.2011	r.2012	r.2013	r.2014
Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie spolu	119	105	125	123	113
Počet evidovaných uchádzačiek o zamestnanie	62	58	63	61	65

Graf 11 UoZ v obci Šarišské Dravce v r. 2010-2014

Najmenej evidovaných uchádzačov o zamestnanie v obci Šarišské Dravce bolo v roku 2011 a najvyšší počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie bol v roku 2012. V roku 2014 počet evidovaných nezamestnaných v obci Šarišské Dravce tvorilo 9,23 % z celkového počtu obyvateľov obce Šarišské Dravce. Čo sa týka rozdielu v nezamestnanosti medzi pohlaviami, v obci Šarišské Dravce bolo v celom sledovanom období viac UoZ spomedzi žien. Výnimku tvoril iba rok 2013, kde bol počet UoZ vyšší zo strany mužov. V porovnaní s nezamestnanosťou v okrese Sabinov za rok 2014, kde miera evidovanej

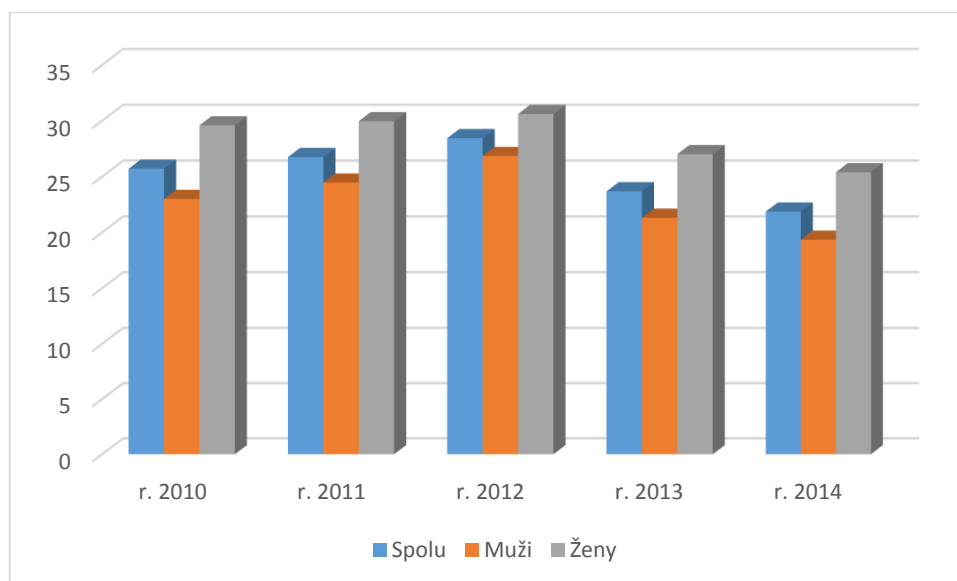
nezamestnanosti predstavovala 21,86 % a celkovo za Prešovský kraj 17,45 %, môžeme konštatovať, že situácia v obci Šarišské Dravce je relatívne priaznivá.

Tabuľka 13 Miera evidovanej nezamestnanosti (%) v okrese Sabinov v r. 2010-2014

Obyvateľstvo/ rok	2010	2011	2012	2013	2014
Miera evidovanej nezamestnanosti (v %)	25,71	26,75	28,44	23,68	21,86
Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	23 778	23 996	24 217	26 762	27 155
Disponibilný počet uchádzačov o zamestnanie	6 114	6 419	6 888	6 336	5 937

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 12 Miera evidovanej nezamestnanosti (%) v okrese Sabinov v r. 2010-2014

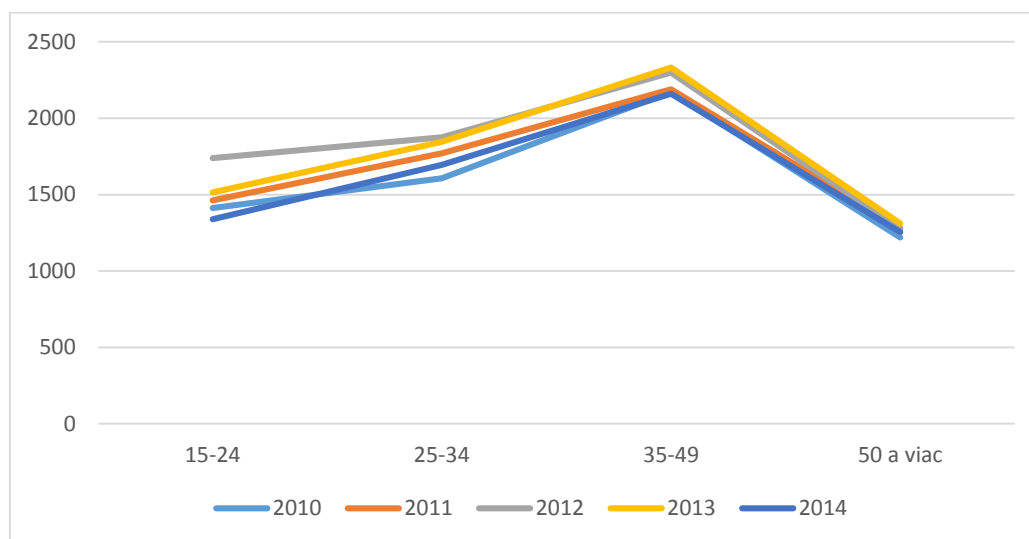
Z pohľadu evidovanej miery nezamestnanosti v okrese Sabinov v roku 2014 s údajom 21,86 % zaznamenali najnižšiu nezamestnanosť od roku 2010. Najvyššia nezamestnanosť v okrese Sabinov počas posledných piatich rokov bola v roku 2012 a predstavovala 28,44 %.

Tabuľka 14 UoZ v okrese Sabinov podľa vekových skupín v r. 2010-2014

Vekové skupiny UoZ/rok	2010	2011	2012	2013	2014
15-24	1413	1462	1739	1515	1338
25-34	1607	1771	1876	1845	1694
35-49	2172	2190	2299	2332	2161
50 a viac	1220	1281	1278	1311	1254
Spolu	6412	6704	7192	7003	6447

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 13 UoZ v okrese Sabinov podľa vekových skupín v r. 2010-2014

Najväčšie zastúpenie z celkového počtu nezamestnaných v okrese Sabinov v roku 2014 predstavovali uchádzači o zamestnanie vo veku od 35 – 49 rokov a najmenšie zastúpenie v skupine vo veku 50 a viac rokov.

Tabuľka 15 Prehľad UoZ v PSK v r. 2010-2014

Obyvateľstvo / rok	2010	2011	2012	2013	2014
Miera evidovanej nezamestnanosti (v %)	17,75	18,95	20,66	19,35	17,45
Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	384 925	386 586	387 288	389 611	397 202
Disponibilný počet uchádzačov o zamestnanie	68 326	73 242	80 024	75 391	69 330

Zdroj: ŠÚ SR

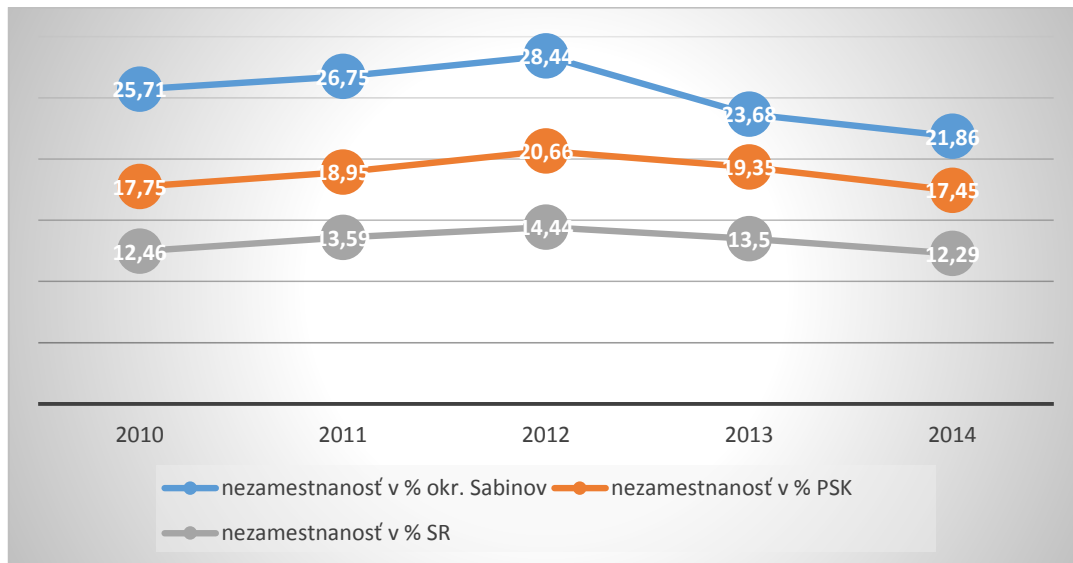
Najpriaznivejšia situácia z pohľadu zamestnanosti za posledných 5 rokov bola v PSK v roku 2014, kde počet UoZ predstavoval 69 330, a miera evidovanej nezamestnanosti dosiahla úroveň 17,45 %. Naopak najvyššia miera nezamestnanosti s hodnotou 20,66 % v PSK bola v roku 2012, kde bolo 80 024 UoZ.

Tabuľka 16 Prehľad UoZ v SR v r. 2010-2014

Obyvateľstvo / rok	2010	2011	2012	2013	2014
Miera evidovanej nezamestnanosti (v %)	12,46	13,59	14,44	13,50	12,29
Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	2 687 048	2 667 708	2 702 281	2 698 768	2 698 589
Disponibilný počet uchádzačov o zamestnanie	334 903	362 428	390 111	364 225	331 733

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 14 Nezamestnanosť v okrese Sabinov, v PSK a v SR v r. 2010-2014

Na základe grafického znázornenia môžeme vidieť zásadné rozdiely v miere evidovanej nezamestnanosti v jednotlivých rokoch na úrovni okresu Sabinov, kde miera evidovanej nezamestnanosti je omnoho vyššia v porovnaní s mierou evidovanej nezamestnanosti v Prešovskom samosprávnom kraji a celkovo v SR.

1.3. Ekonomická charakteristika

Medzi základné ukazovatele, ktoré poukazujú na vyspelosť hospodárstva a sú relevantné k informáciám pre sociálno-ekonomický prehľad, patrí vytvorený hrubý domáci produkt (HDP). Prešovský kraj v ekonomickej výkonnosti a v príjmoch obyvateľstva zaostáva v hospodárskom rozvoji za úrovňou Slovenskej republiky. Na tvorbe celoštátneho hrubého domáceho produktu (HDP) sa Prešovský kraj podieľa objemom deväť percent, čo predstavuje najmenší podiel zo všetkých ôsmich krajov Slovenska. Regionálny HDP postupne rastie, ale napriek tomu patrí stále k podpriemerným v rámci EÚ. Zdroj: www.po-kraj.sk

1.3.1. Technická infraštruktúra a priemysel

Obec má vybudovanú takmer kompletnú dopravnú a technickú infraštruktúru, a teda má predpoklady pre ďalší rozvoj prejavujúci sa okrem iného rastom počtu jej obyvateľov a ďalšou výstavbou v obci.

Zásobovanie vodou

V celej obci sú vybudované inžinierske siete pre zásobovanie pitnou vodou. Obec Šarišské Dravce má vybudovaný vodovod, ktorý tvoria tieto objekty: vodný zdroj-vrt HGV-3, čerpaciu stanicu Q=2,0 l/s, výtlačné potrubie DN 150, vodojem 2 x 150 m³, zásobné potrubie DN 150 a potrubia rozvodnej vodovodnej siete DN 100 mm. Obyvatelia sú zásobovaní pitnou vodou z verejného vodovodu

napojením na rozvodnú vodovodnú sieť. Obecný vodovod je napojený na vrt. HGV-3, ktorý sa nachádza na k.ú. obce Torysa. Výdatnosť vrtu je 3,4 l/s. (Zdroj : Územný plán obce Šarišské Dravce).

Podiel obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov predstavoval ku koncu roka 2013 v Prešovskom kraji podiel 79,5 %. (Zdroj: ŠÚ SR)

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

S výstavbou kanalizácie sa začalo ku koncu roka 2002, kde bola odkanalizovaná južná časť obce po základnú školu s vyústením do ČOV obce Torysa. Obec Šarišské Dravce vybudovala spoločnú splaškovú kanalizáciu s ČOV v obci Torysa, s ďalšími okolitými obcami (Torysa, Brezovica) s perspektívou napojenia ďalších okolitých obcí. Jestvujúca kanalizácia je vybudovaná z PVC rúr DN 300 mm. Vzhľadom na vodotesnosť žump môže dochádzať ku nepriaznivým vplyvom na bezprostredné okolie. Odvedenie povrchových dažďových vôd z miestnych komunikácií a cesty III. triedy prebieha systémom dažďovej kanalizácie uloženej v chodníkoch a systémom rigolov vedených obojstranne, resp. jednostranne. Vyústenie dažďovej kanalizácie je do vodných tokov, resp. odvodňovacích priekop.

Energetika a teplofikácia

Postupným začleňovaním Slovenska do európskych štruktúr a rastom nárokov na energetické zdroje so zvyšujúcim sa negatívnym vplyvom na prírodu a životné prostredie, je potrebné v zmysle zásad pre realizáciu územného rozvoja Slovenska energetickú politiku regiónu orientovať nielen na zabezpečenie zdrojov a palív v širšej spolupráci a európskej integrácii, ale s ohľadom na budúci možný stav uprednostňovať ekonomické a ekologické hľadiská zásobovania častí území energiou a vytvárať efektívne diverzifikované systémy energetického zabezpečenia celého územia. Paralelne s využívaním energetických zdrojov vytvárať možnosti ekonomického a ekologicky únosného spôsobu využívania obnoviteľných zdrojov, ako doplnkových zdrojov na báze miestnych a regionálnych špecifik a prednostne využívať energetický hydropotenciál v územiach, kde to umožňujú ekologické hľadiská, zvyšovať podiel využívania plynu ako energetického média v územiach v dosahu plynovodov. V štúdiách územného rozvoja a rozvoja jeho funkčných zložiek je nevyhnutné hľadať riešenia úspor energií v sídlení a doporučovať využívanie alternatívnych zdrojov so zohľadňovaním vytvárania územnotechnických podmienok. Hlavným cieľom regionálnej energetickej politiky je rozvoj ekonomiky a zlepšenie, minimálne však udržanie kvality životného prostredia. Súčasťou tejto politiky je postupné vypracovávanie energetických zásad v nasledovných oblastiach využívania obnoviteľných zdrojov: spaľovanie komunálneho odpadu s využitím energie, výhrevne, teplárne na báze biomasy, malé vodné elektrárne, využitie bioplynu alebo skládkového plynu, slnečná a geotermálna energia, náhrada jednoúčelových energetických výrobní kombinovanou výrobou elektriny a tepla.

Zásobovanie elektrickou energiou

Čo sa týka zásobovania elektrickou energiou, celá obec je plne elektrifikovaná. Elektrina je privádzaná vzdušným vedením vysokého napätia, ktoré sú upevnené na betónových stĺpoch. Domácnosti sú individuálne zmluvne viazané rôznymi dodávateľmi elektrickej energie, ktoré sú na trhu. Na elektrickú energiu je Obec Šarišské Dravce napojená zo vzdušnej siete 22 kV : linka č.282 z ES Lipany. Trafostanice v obci sú v správe VSE a sú určené pre maloodber.

TS1 – stĺpová PTS o výkone 160 kVA pri futbalovom ihrisku

TS2 – štvorstĺpová TSB o výkone 160 kVA pri ZŠ

TS3 – stĺpová C22b o výkone 160 kVA na konci obce – časť „Vyše vsí“

TS4 – stĺpová C22b o výkone 160 kVA pri cintoríne

Celkový inštalovaný príkon trafostaníc v obci je 640 kVA. (Zdroj : Územný plán obce Šarišské Dravce, 10/2008)

Zásobovanie plynom

Obec Šarišské Dravce je plne plynofikovaná. Plynofikácia je realizovaná celoplošne v celom zastavanom území obce. Zemným plynom je obec zásobovaná z regulačnej stanice Krivany. (Zdroj : Územný plán obce Šarišské)

Zásobovanie teplom

V riešenom území nie je žiadny systém centrálného zásobovania teplom. Jednotlivé objekty v obci sú zásobované samostatnými objektovými zdrojmi tepla a teplej úžitkovej vody. Keďže je obec plynofikovaná, zdroje tepla sú prevažne na báze zemného plynu alebo iného ekonomicky a ekologicky výhodného paliva (slnečná energia). Niektoré domácnosti vykurojú tuhým palivom.

Telekomunikačné, mobilné a internetové siete

Šarišské Dravce patria do uzlovej telefonickej oblasti pevnej telefónnej siete s predvoľbou 051. Obec je napojená na automatickú ústredňu, ktorá je situovaná v priestoroch budovy Obecného úradu. Telekomunikačné služby zabezpečujú Slovak Telekom. Obec je napojená z telefónnej ústredne, ktorá je v objekte vedľa pošty. Telefónne káble sú ukončené v účastníckych rozvádzačoch. Cez skrine KJ SS 20 a KJ SS 40 sú prípojky vedené k jednotlivým účastníkom. Telefónne rozvody sú vedené v zemi (optické káble) a vzdušne na drevených podperných bodoch. Vzdušné káble sú na severe obce a pri štátnej ceste cez celú obec.

Obec je pokrytá signálom všetkých slovenských mobilných operátorov. Prístupný je tiež mobilný vysokorýchlostný internet od Slovak Telekom, Orange a O₂. Na obecnom úrade využívajú internetové pripojenie: Orange.

Miestny rozhlas (MR)

V obci je vybudovaný miestny rozhlas, ktorý je ovládaný z rozhlasovej ústredne v objekte Obecného úradu. Rozvod rozhlasu je zrealizovaný závesným káblom, ktorý je ukotvený na podperných bodoch distribučnej siete NN. Po určitých vzdialenostiach sú na týchto podperných bodoch osadené reproduktory. Rozvody obecného rozhlasu ako aj reproduktory sú pod distribučnou sieťou NN a pod rozvodmi vonkajšieho osvetlenia. Ovládanie obecného rozhlasu je z rozhlasovej ústredne, ktorá je v budove Obecného úradu.

Televízny signál (TVS)

Príjem TVS je zabezpečený prostredníctvom individuálnych TV antén z jestvujúceho televízneho vykryvača a individuálne cez satelitné vysielanie. Podľa získaných informácií je kvalita signálu uspokojivá.

Priemyselná výroba

Štruktúru podnikateľského prostredia v Sabinovskom okrese predstavuje najmä ľahký priemysel (34,5%), ťažký priemysel (26,7%), stavebníctvo (16,7%), poľnohospodárstvo (4,8%), obchod a doprava (10,2%), ostatné služby (7,1%). Z hľadiska plošného rozmiestnenia priemyselnej výroby táto je prevažne sústredená v okresnom meste. V obci Šarišské Dravce sa nenachádzajú žiadne priemyselné subjekty.

Poľnohospodárska výroba

Hospodársku základňu obce tvoria zariadenia z I., II. aj III. sektoru ekonomiky. Primárny sektor je zastúpený poľnohospodárstvom a lesným hospodárstvom. V severnej časti obce, pri toku Kučmanovského potoka, je hospodársky dvor pôvodného JRD. Na hospodárskom dvore sa nachádzajú prevažne staršie účelové objekty. V súčasnosti na tomto hospodárskom dvore je pre poľnohospodársku výrobu využitých len niekoľko objektov, majiteľmi ktorých sú súkromne hospodáriaci roľníci alebo agropodnikatelia. Významnými sú:

- Kandrač a Kovalčík, s.r.o. – chov HD a cca 500 ha poľnohospodárskej pôdy v nájme od vlastníkov pozemkov v Šarišských Dravciach;
- p. Čislák (súkromný podnikateľ) – chov HD;
- p. Urda (súkromný podnikateľ) – chov HD.

Lesné hospodárstvo

Lesy sa nachádzajú v severnej časti katastra. Obhospodarujú ich štátne lesy. Lesy sú ihličnaté, v menšej miere listnaté. Rozlohou lesnej pôdy a objemom drevnej hmoty sú vytvorené dobré podmienky pre rozvoj lesného hospodárstva. (Zdroj: Územný plán obce Šarišské Dravce)

1.3.2. Doprava

Automobilová doprava

Dopravne je územie obce prístupné z juhu a severu po ceste III. triedy č.5334 Torysa - Plavnica. Táto cesta spája cestu III. triedy č.543053 Lipany – Tichý Potok, ktorá tvorí hlavnú dopravnú a urbanistickú os údolia hornej Torysy, s cestou I. triedy č.77, vedúcou severne údolím rieky Poprad. Významnejšie je napojenie z juhu, od najbližšieho mesta Lipany, a zároveň od cesty I/68. Tento smer tvorí pre obec základný prístup k nadradenej cestnej sieti i iným druhom dopravy a zároveň prístup k pracovným príležitostiam a občianskej vybavenosti. Touto trasou vedú aj linky autobusovej dopravy, vedúce do obce, ktoré pokračujú v smere na Krásnu Lúku alebo Polomu. Na severnom okraji obce z cesty III/5334 odbočuje cesta III/5335 vedúca do obce Poloma. Priame dopravné spojenie so susednou obcou Oľšov je len po poľných cestách. Obcou prechádza historická cesta spájajúca Šariš s horným Spišom, dnes však len lokálneho významu ako cesta III. triedy.

Autobusová doprava

Pravidelná verejná hromadná doprava osôb z obce je v súčasnosti zabezpečovaná linkami regionálneho dopravcu - podniku SAD v Prešove. Linky sú vedené obojsmerne po cestách III. triedy.

Železničná doprava

V obci Šarišské Dravce sa nenachádza železničná stanica. Najbližšia železničná stanica je v sídle Lipany, z ktorého sa možno pripojiť na hlavné železničné ťahy Košice – Prešov – Bratislava, Lipany – Krakow, Lipany – Plaveč – Poprad.

Cyklistická doprava

Cyklistická doprava môže na území obce využívať všetky miestne komunikácie a pešie trasy v súlade s predpismi o premávke na pozemných komunikáciách. Obcou je navrhnutá trasa Toryskej cyklomagistrály, ktorá prechádza z Prešova cez Šarišské Dravce do Starej Ľubovne a do Poľska.

Miestne komunikácie

Správu a údržbu ciest zabezpečuje obec z vlastných prostriedkov. určujúcich povinnosť zastaviť a dať prednosť v jazde, prípadne aj dopravných zrkadiel.

Pozdĺž miestnych komunikácií sú vybudované alebo navrhnuté minimálne jednostranné pešie chodníky šírky 2 m, resp.1,5 m s 0,5 m širokým zeleným pásom. Účelové poľnohospodárske a lesné komunikácie nadväzujú na verejné cesty a miestne komunikácie.

1.3.3. Kultúrno-historické hodnoty územia

História obce Šarišské Dravce

Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1295 v súvislosti s kňazom Petrom z obce Torysa. Z názvu obce je značné, že obyvatelia slúžili pánom zo Šarišského hradu. Obec je doložená z roku 1295 ako Dorauch, neskôr ako Drauch (1309), Drauche (1330), Drawcze (1773), Darócz (1786), Dravce (1808, Drauce, Zdravce (1920), Šarišské Dravce (1927); maďarsky Darócz. Obyvatelia strážili hranice a chovali lovecké zvery pre kráľovské poľovačky, vykonávali špeciálne povinnosti pri poľovačkách a zaoberali sa poľnohospodárstvom. Na začiatku 13. storočia obec patrila Detrikovi zo Spiša. V roku 1247 bola obec kúpená Rikolfom and Polanom. Od druhej polovice 13. storočia bola obec samostatnou farnosťou s vlastným kostolom. V roku 1316 obec patrila Rikolfovmu synovi Jánovi, ktorý tiež vlastnil Brezovicu. Obec sa stala dedičstvom rodiny Berzevicz až do 20. storočia. Berzeviczovci v 13.-14. storočí postavili v obci gotický kostol. V roku 1622 ku kostolu postavili renesančnú vežu. Počas reformácie bola obec s prestávkami protestantská (1573-1753). Na začiatku 17. storočia Berzeviczovci postavili renesančný kaštieľ. V roku 1794 bola hlavná budova prebudovaná na klasicistickú. Koncom 18. storočia bol v obci tridsiatkový úrad. V 19. storočí obec tiež patrila rodine Szmrecsanyi, Ghycy a Weisz-Finkenau. Z obce pochádzajú známe osobnosti, bratia Szmrecsanyiovcí: Dr. Paul Szmrecsanyi (1846-1908), biskup vo Veľkom Varadíne, a Lewis Szmrecsanyi (1851-1943), arcibiskup v Jágri. V 2. polovici 19. storočia sa z obce vysťahovalo veľa obyvateľov. JRD (Jednotné roľnícke družstvo) bolo založené v roku 1959. Časť obyvateľstva pracovala v stavebných a iných podnikoch v Košiciach, Spišskej Novej Vsi a Lipanoch. (Zdroj: www.e-obce.sk)

Cirkevné dejiny

Cirkevné dejiny obce Šarišské Dravce sú späté s rímskokatolíckym **kostolom sv. Kataríny Alexandrijskej** zo začiatku 14. storočia. Opravený bol v roku 1427. Stavba veže sa uskutočnila v roku 1622 a kostol bol zároveň renesančne upravený. V roku 1657 vyhorel, ale rýchlo ho pravili. Po roku 1753 bol zbarokizovaný aj s interiérom. Neskoršie opravy prebehli v rokoch 1894, 1908, 1912 a v 30. rokoch 20. storočia. Kostol je jednodňový priestor s polygonálnym uzáverom presbytéria a predstavanou vežou. V uzávere je gotická rebrová klenba s klinovými vyžľabenými rebrami. V strede kríženia rebier je okrúhla plocha svorníka, svorník však chýba. Loď je zaklenutá pruskými klenbami so štukovým obrazom a rokajami. Klenbové pásy dosadajú na rmsy združených pilastrov. Fasády kostola sú upravené lizénovými rámami a segmentovo zakončenými oknami. Veža je členená lizénami, pod ktorými bolo v minulosti vidno renesančnú armatúru nárožného kvádrovania. Pri podstrešnej rímse je terčík, určujúci dolný okraj nízkej cibulovitej prilby. Hlavný oltár má predstavanú rokokovú menzu a tabernákulum s cherubínmi. Nad menzou, na iluzívne maľovanej drapérii steny, visí obraz sv.

Kataríny Alexandrijskej od K. Voluckého z roku 1779 v ráme zdobenom rokajami. Zľava i sprava sú rokokové plastiky sv. Floriána a Jána Nepomúckeho. Kazateľnica je rokoková, na parapete sú rokajové kartuše z polovice 18. storočia. Krstiteľnica je drevená s postavou kľačiaceho anjela, ktorý drží nad hlavou oblú nádobu zdobenú festónom a zakrytú rokokovým vrchnákom, na ktorom je menšie klasicistické súsošie Krst Krista. Dolná časť s anjelom je baroková. V kostole sa nachádza patronátna lavica, maľovaná v roku 1694, v renesančno-barokových tvaroch. V interiéri kostola sa ďalej nachádzajú: procesiový kríž s korpusom z druhej polovice 18. storočia, rokoková monštrancia s tepanými postavičkami anjelikov v oblakoch, obklopených lúčmi; drevené rokokové svietniky s anjelikmi z druhej polovice 18. storočia, epitaf s portrétnou bustou biskupa Szmrecsányiho z roku 1908 v neobarokovom podaní, autorom je J. Zala. (Zdroj: <http://www.pamiatkynaslovensku.sk/sarisske-dravce-kostol-sv-katariny-alexandrijskej>)

Obrázok 2 Kostol sv. Kataríny Alexandrijskej

Pamiatky a archeologické lokality

Obec Šarišské Dravce je historické sídlo, čo sa prejavuje aj existenciou historických pamiatok v obci a jej katastri, ktoré sú základnými hmotnými kultúrnymi pamiatkami obce.

Archeologické lokality:

- *historické jadro obce* – územie s evidovanými nálezmi (1. písomná zmienka z roku 1295);
- *areál kaštieľa obce* – výskumom zachytené staršie murované konštrukcie, dlažby, murované stoky a kultúrne vrstvy s hnutelnými nálezmi zo staršieho až mladšieho novoveku.

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej ÚZPF), v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok (ďalej NKP), sú v obci Šarišské Dravce evidované: **kaštieľ** a **park**. Ich majiteľom je obec.

Obrázok 3 Zrekonštruovaný kaštieľ

Obrázok 4 Park v obci Šarišské Dravce

Kaštieľ

Pôvodne renesančný kaštieľ zo začiatku 17. storočia bol v roku 1794 prestavaný a rozšírený o severné klasicistické krídlo. Ide o kaštieľ s dvoma hranatými vežami. Jednopodlažná, bloková stavba na nepravidelnom pôdoryse, podpivničená, zastrešená mansardovou strechou. Kaštieľ je situovaný pri okraji obce, prilieha k nemu park. Po druhej svetovej vojne bola v hlavnom objekte kaštieľa až do roku 1968 základná škola, neskôr areál využívalo miestne jednotné roľnícke družstvo a po roku 1989 objekt zostal nevyužívaný. Koncom roka 2011 sa začalo s jeho dlho očakávanou rekonštrukciou. Počas prebiehajúcej obnovy boli v hlavnom objekte objavené nálezy výtvarnej aj architektonickej povahy, ktoré upresňujú stavebný vývoj kaštieľa. V dvoch miestnostiach – vstupnej oválneho pôdorysu a južnom krídle, boli nájdené pozostatky po štukovej výzdobe klenieb z konca 18. storočia. O dodatočnej prístavbe postranných krídiel, k pôvodne jednoduchej blokovej stavbe kaštieľa, svedčí nález pôvodného nárožného sgrafita (v tvare diamantového rezu) v miestnosti severného krídla. Pravé sgrafito pôvodne zdobilo severozápadné nárožie exteriéru obdĺžnikovej stavby. V interiéri boli do súčasnosti zachované aj časti štvorcových drevených parkiet z prelomu 18. a 19., resp. zo začiatku 19. storočia. Zároveň reštaurátorským spôsobom bola obnovená štuková výzdoba na spomínaných klenbách a tiež kamenný portál z roku 1699, ktorý sa nachádza v sekundárnej polohe v suteréne hlavného objektu. Okrem portálu sú v kaštieli zachované jediné renesančné zvlakové dvere aj s pôvodným otvoreným zámkom. Ich pôvodne umiestnenie však nepoznáme. Po umeleckoremeselnej obnove budú prezentované v interiéri kaštieľa. Pomerne ojedinelým nálezom je dodnes zachované pôvodné technické riešenie odvodnenia stavby. Systémom kanálikov a zberných kamenných šácht sú pretkané jednotlivé pivničné miestnosti. Pomocou kanálikov bola podzemná voda odvádzaná v spáde cez obvodové murivá mimo objektu. (Zdroj: <http://www.cdgallery.sk/download/sarisskedravce.pdf>)

Park – chránený pre svoju polohu a zachované hodnotné dreviny.

Spolky a organizácie v obci

- Dobrovoľný hasičský zbor Šarišské Dravce
- Poľovnícke združenie Demjanka
- FK Šarišské Dravce
- Stolnotenisový klub
- Klub dôchodcov

Šport

Obec Šarišské Dravce je spätá so športovými tradíciami dlhé obdobie, o čom svedčí aj fakt, že ubehlo už 50 rokov, odkedy je futbal nielen obľúbenou zábavou, ale aj oficiálnou obecnou aktivitou. Pri tejto príležitosti bola obci udelená pamätná medaila a plaketa od futbalového zväzu.

Lyžiarske stredisko – sa v obci nenachádza, najbližšie sú strediská: Drienica-Lysá, Dubovica-Žliabky.

Prehľad výstavby obce

- Výstavba nového zdravotného strediska
- Rekonštrukcia kaštieľa a okolia
- Výstavba parkoviska pri ľadovej ploche
- Tribúna pri futbalovom ihrisku
- Rekonštrukcia kostolnej veže
- Rekonštrukcia základnej školy
- Protipovodňová ochrana
- Obnova miestnych komunikácií
- Nová ľadová plocha
- Výstavba pódia na nádvorí kaštieľa

Zdroj: stránka obce – [www. sardravce.sk](http://www.sardravce.sk)

Kultúra

Spoločenský a kultúrny život zabezpečuje obec vo veľkej sále OcÚ, kde sa pravidelne konajú oslavy dňa matiek, obecné plesy, zábavy či diskotéky. Obľúbenými sa stali aj Šarišskodravecké slávnosti, ktoré sa uskutočňujú pri príležitosti nejakého výročia. Od oku 2002 slúži občanom obecná knižnica s knižničným fondom 7800 kníh, ktorá je otvorená dvakrát v týždni.

Tradície

Pre obec Šarišské Dravce je tradičná vretenovite rozšírená ulicová zástavba. Zrubové trojpriestorové, často podmurované a podpivničené domy so sedlovou strechou a s doskovým štítom a podlomenicou pochádzajú z konca 19. storočia. Hospodárske stavby sú radené vo dvore za sebou. Ešte v 1. polovici 20. storočia sa tu plietli koše. Z tradičných tancov sa zachovali: dolinská, do šaflíka, indžepolka, na dva

kroky, hajduch, kozaček popod partu, rovná polka (ciperpolka), rospolka, (trasená), mazirka, do kola, vlahiko čapašis. Pôsobila tu dedinská folklórna skupina Dravčan.

1.3.4. Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť

V obci ordinuje všeobecný lekár pre dospelých. Chýba lekár pre deti, zubár a lekárneň. Za špecialistami však obyvatelia stále musia dochádzať do okolitých miest- Lipany, Sabinov, Prešov. V obci je rozostavené nové zdravotné stredisko.

Obrázok 5 Rozostavané zdravotné stredisko v obci Šarišské Dravce

Čo sa týka sociálnej starostlivosti, v obci sa nenachádza žiadne sociálne zariadenie. Najbližšie sú v Sabinove a Lipanoch:

- *Seniorvital Sabinov, n.o.* – poskytuje služby ako denný stacionár a zároveň funguje ako zariadenie pre seniorov, kde sú klientom poskytované 24 hodinové opatrovateľské a ošetrovateľské služby, a tiež odborná poradenská činnosť prostredníctvom lekárov. (Zdroj: <http://www.seniorvitalsabinov.sk/o-nas.html>)
- *Centrum sociálnych služieb v Sabinove (CSS)* - je zariadením v pôsobnosti Mestského úradu v Sabinove. Sociálne služby zariadenie poskytuje celoročnou pobytovou formou na dobu určitú alebo neurčitú. (Zdroj: http://www.domdochodcov.sk/zoznam-zariadeni/zariadenia-pre-seniorov/centrum-socialnych-sluzieb-v-sabinove_88)
- *Dom pokojnej staroby Lipany* - Zariadenie poskytuje služby na základe zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v platnom znení. Je to kombinované zariadenie domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov. Zariadenie nemá právnu subjektivitu. Je jednou zo zložiek Arcidiecéznej charity v Košiciach, ktorá odvodzuje svoju právnu subjektivitu od Rímskokatolíckej cirkvi. Je zriadená košickým diecéznym arcibiskupom. (Zdroj: <http://www.charita-ke.sk/index.php/sk/sluzby/socialne-sluzby/pobytove/item/129-dom-pokojnej-staroby-lipany/129-dom-pokojnej-staroby-lipany>)

1.3.5. Vzdelávanie a školstvo

Obec Šarišské Dravce je stredne veľké vidiecke sídlo. Vďaka svojej veľkosti a tomu, že bola strediskovou obcou, je v nej vybudovaná potrebná základná občianska vybavenosť, umožňujúca uspokojiť základné potreby obyvateľov. Obec má aj vhodné plochy na ďalší rozvoj sociálnej infraštruktúry. Ďalšie zariadenia sú v 11 km vzdialenom meste obvodného významu Lipany, čo je v medziach dobrej dopravnej dostupnosti. Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V obci Šarišské Dravce sa nachádza materská škola, ktorú navštevujú deti vo veku od 3 do 6 rokov (v školskom roku 2015/2016 v MŠ je 50 detí). Tá im zabezpečuje predškolské vzdelávanie, šport, pobyt na zdravom vzduchu a vychádzky do prírody. Príležitostne sa deti prezentujú aj na obecných slávnostiach. V obci sa nachádza aj základná škola (1.-9. roč.), ktorú v školskom roku 2015/2016 navštevuje 220 žiakov. Stredné školy sa nachádzajú v okresných mestách – Prešov a Sabinov. (Zdroj: OcÚ Šarišské Dravce)

Tabuľka 17 Prehľad počtu MŠ a detí v MŠ v obci Šarišské Dravce v r. 2010-2014

Počet/ rok	2010	2011	2012	2013	2014
Materské školy spolu	1	1	1	1	1
Materské školy spolu - deti	32	29	31	41	46

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 18 Prehľad počtu ZŠ a detí v ZŠ v obci Šarišské Dravce

Počet/ rok	2010	2011	2012	2013	2014
Základné školy - (1. - 4. roč.) spolu	0	0	0	0	0
Základné školy - (1. - 4. roč.) spolu - žiaci	0	0	0	0	0
Základné školy - (1. - 9. roč.) spolu	1	1	1	1	1
Základné školy - (1. - 9. roč.) spolu - žiaci	322	300	284	263	233

Zdroj: ŠÚ SR

Obrázok 6 Základná škola v obci Šarišské Dravce

1.3.6. Podnikateľské prostredie

Ekonomickú štruktúru vytvárajú podnikateľské subjekty alokované v obci. Podieľajú sa na tvorbe hrubého domáceho produktu, ponúkajú pracovné príležitosti a prispievajú k rozvoju obce prostredníctvom miestnych daní. Vplyv miestnej samosprávy na ekonomický rozvoj obce je prevažne sprostredkovaný cez vytváranie podmienok na lokalizáciu firiem. Obec môže ponúknuť pozemky pre výstavbu, zabezpečiť infraštruktúru, odpadové hospodárstvo. Nakoniec môže s vlastným majetkom i podnikáť a tak vytvárať dodatočné zdroje do rozpočtu.

Najpočetnejšie zastúpenie z hľadiska podnikateľskej sféry majú v obci Šarišské Dravce FO – podnikatelia ktorí predstavujú 89,57 % z celkového počtu všetkých podnikateľov obce Šarišské Dravce. Pre obyvateľov obce Šarišské Dravce je k dispozícii niekoľko prevádzok obchodu a služieb (predajňa potravín a pohostinstvo). Z dotazníkového prieskumu však vyplýva, že občania nie sú so stavom služieb spokojní. Zo služieb je požiadavka na kaderníctvo, fitness, bowling, pizzeriu a cukráreň. Uvítali by ďalšie obchody s priemyselným tovarom a s textilom.

Medzi významných podnikateľov v obci Šarišské Dravce patria napr.:

- Ing. Cyril Šuhaj – stavebná činnosť (25 zamestnancov)
- Ing. Vladimír Goliáš – strojárka výroba, nerez (25 zamestnancov)
- Ľuboš Mišenko – elektro montáže (20 zamestnancov)
- Dušan Sekerák - elektro montáže (10 zamestnancov)
- Ján Hromják – stavebná činnosť (6 zamestnancov)
- Bibiána Knutová – rozličný tovar, maloobchod (4 zamestnancov)

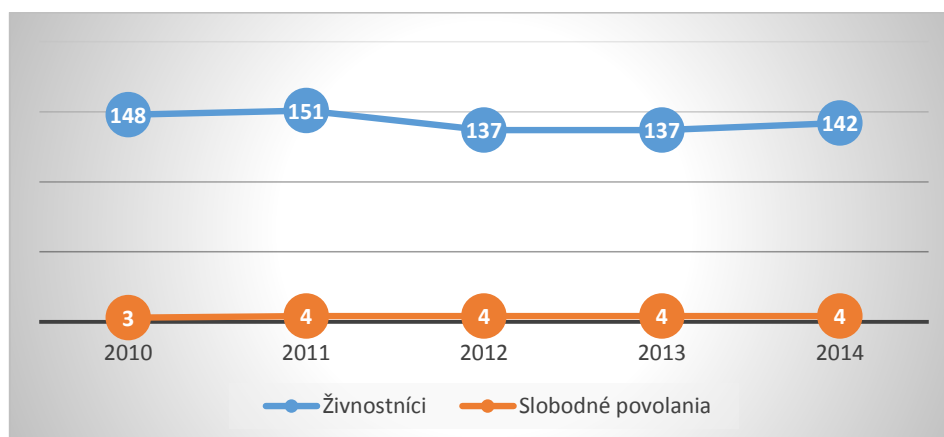
V priestoroch bývalého JRD sa nachádzajú výrobné priestory:

- Kovalčík, Kandráč s.r.o. – poľnohospodárska výroba (8 zamestnancov)
- p. Dvorčák – výroba chrumiek, cestovín (6 zamestnancov)
- Anton Telepák – 2 haly (gátre) na spracovanie dreva (10 zamestnancov)
- Jozef Janič – 1 hala kovovýroba, 2 haly skladovacie priestory
- Ján Pavel – 1 komplexná hala elektromontáže (3 zamestnancov)
- Emil Novysedlák – 2 haly predaj šrotov, umelých hnojív a autodoprava (10 zamestnancov)

Tabuľka 19 Prehľad fyzických osôb (FO) - podnikateľov v obci Šarišské Dravce v r. 2010-2014

Fyzické osoby/ rok	2010	2011	2012	2013	2014
Fyzické osoby - podnikatelia (osoby)	151	155	141	141	146
Živnostníci	148	151	137	137	142
Slobodné povolania	3	4	4	4	4

Graf 15 Prehľad fyzických osôb (FO) - podnikateľov v obci Šarišské Dravce v r. 2010-2014

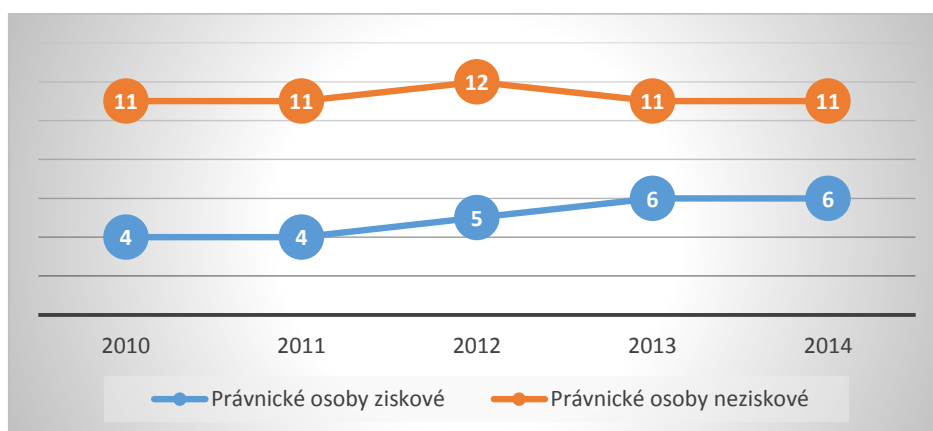

Tabuľka 20 Prehľad právnických osôb (PO) v obci Šarišské Dravce v r. 2010-2014

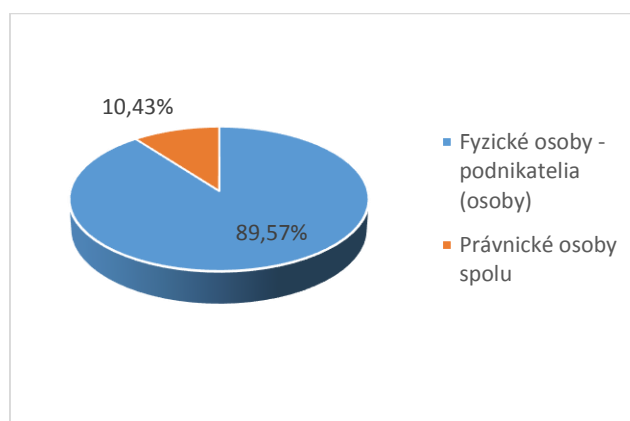
Právnické osoby/ rok	2010	2011	2012	2013	2014
Právnické osoby spolu	15	15	17	17	17
Právnické osoby ziskové	4	4	5	6	6
Právnické osoby neziskové	11	11	12	11	11

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 16 Prehľad právnických osôb (PO) v obci Šarišské Dravce v r. 2010-2014

Graf 17 Zastúpenie podnikateľov v obci Šarišské Dravce v r. 2014

1.3.7. Hospodárenie obce

Obec Šarišské Dravce pri hospodárení musí dodržiavať Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení č. 611/2005 Z. z., 324/2007 Z. z., 54/2009 Z. z., 426/2013 Z. z., 361/2014 Z. z.) a má mať vypracované a schválené Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce.

Rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce v príslušnom rozpočtovom roku. Rozpočtový rok je zhodný s kalendárnym rokom.

Príjmy rozpočtu obce sú:

- a) výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu
- b) nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií podľa tohto alebo osobitného zákona,
- c) úroky a iné príjmy z finančných prostriedkov obce,
- d) sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou,
- e) dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce,
- f) podiely na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu,
- g) dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov,
- h) ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,
- i) účelové dotácie z rozpočtu vyššieho územného celku alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitných predpisov,
- j) prostriedky z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na konkrétny účel,
- k) iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.

Obec môže na plnenie svojich úloh použiť aj:

- a) prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov,
- b) prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení,
- c) návratné zdroje financovania,
- d) združené prostriedky.

Tabuľka 21 Príjmy rozpočtu obce Šarišské dravce (v EUR)

Kategória ekonomickej klasifikácie	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť 2014	Skutočnosť 2013
110 Dane z príjmov a kapitálového majetku	309 000,00	309 000,00	331 589,27	302 010,58
120 Dane z majetku	13 312,00	13 312,00	13 388,32	14 493,02
130 Dane za tovary a služby	14 000,00	14 000,00	11 343,15	11 477,63
210 Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	25 780,00	25 780,00	20 510,52	28 024,75
220 Administratívne poplatky a iné poplatky a platby	8 516,00	8 516,00	10 384,23	10 806,92
230 Kapitálové príjmy	0,00	184 800,00	35 154,00	0,00
240 Úroky z tuzemských úverov, pôžičiek, návratných finančných výpomocí, vkladov a ážio	50,00	50,00	28,01	19,20
290 Iné nedaňové príjmy	0,00	0,00	6 873,97	13 304,77
310 Tuzemské bežné granty a transfery	365 380,00	402 845,46	417 118,71	475 933,89
320 Tuzemské kapitálové granty a transfery	24 000,00	312 887,29	288 887,29	2 351 882,21
SPOLU	760 038,00	1 271 190,75	1 135 277,47	3 207 952,97

Zdroj: účtovná závierka obce Šarišské Dravce r. 2014 (www.registeruz.sk)

Výdavky rozpočtu obce - z rozpočtu obce sa uhrádzajú:

- záväzky obce vyplývajúce z plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi,
- výdavky na výkon samosprávnych pôsobností obce podľa osobitných predpisov a na činnosť rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií zriadených obcou,
- výdavky na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy podľa osobitných predpisov,
- výdavky spojené so správou, údržbou a zhodnocovaním majetku obce a majetku iných osôb, ktorý obec užíva na plnenie úloh podľa osobitných predpisov,
- záväzky vzniknuté zo spolupráce s inou obcou alebo s vyšším územným celkom, prípadne s ďalšími osobami na zabezpečenie úloh vyplývajúcich z pôsobnosti obce vrátane záväzkov vzniknutých zo spoločnej činnosti,
- výdavky vyplývajúce z medzinárodnej spolupráce obce,
- úroky z prijatých úverov, pôžičiek a návratných finančných výpomocí,
- výdavky súvisiace s emisiou cenných papierov vydaných obcou a na úhradu výnosov z nich,
- iné výdavky ustanovené osobitnými predpismi.

Z rozpočtu obce sa môžu poskytovať dotácie PO, ktorých zakladateľom je obec, a to na konkrétne úlohy a akcie vo verejnom záujme alebo v prospech rozvoja územia obce. Obec môže poskytovať dotácie inej

obci alebo VÚC, ak zabezpečuje niektoré úlohy pre obec, alebo ak ide o poskytnutie pomoci pri likvidácii následkov živeľnej pohromy, havárie alebo inej podobnej udalosti na ich území.

Tabuľka 22 Výdavky rozpočtu obce Šarišské Dravce (v EUR)

Kategória ekonomickej klasifikácie	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť 2014	Skutočnosť 2013
610 Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	63 684,00	63 684,00	70 342,88	61 077,97
620 Poistné a príspevok do poisťovní	22 122,00	22 122,00	24 953,29	23 966,69
630 Tovary a služby	121 428,00	152 240,46	172 975,34	190 236,51
640 Bežné transfery	16 720,00	16 720,00	10 869,25	17 183,29
710 Obstarávanie kapitálových aktív	64 000,00	572 687,29	430 719,56	2 561 299,42
650 Splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úvermi, pôžičkami a návratnými finančnými výpomocami	10 324,00	10 324,00	12 248,18	9 505,44
SPOLU	298 278,00	837 777,75	722 108,50	2 863 269,32

Zdroj: účtovná závierka obce Šarišské Dravce r. 2014 (www.registeruz.sk)

Tabuľka 23 Finančné operácie obce šarišské Dravce (v EUR)

Finančné operácie	Skutočnosť 2014	Skutočnosť 2013
Príjmové finančné operácie	60 530,27	171 246,63
Výdavkové finančné operácie	12 008,43	36 898,66

Zdroj: účtovná závierka obce Šarišské Dravce r. 2014 (www.registeruz.sk)

1.4. Environmentálna charakteristika

1.4.1. Geomorfologické a geologické pomery

Obec Šarišské Dravce sa nachádza v okrese Sabinov v Prešovskom kraji, 21 km severozápadne od okresného mesta Sabinov a 11 km od obvodového centra Lipany. Vymedzené územie spadá do oblasti severnej časti Košickej kotliny a podcelku Toryská pahorkatina. Orograficky sa záujmové územie rozprestiera medzi Šarišskou vrchovinou a Čergovským pohorím. Dôležitú úlohu v prírodnom prostredí zohrala rieka Torysa s prítokmi Lipianský potok, Dubovický potok, Lúčanka. Riešené územie a jeho okolie po geologickej stránke budujú horniny vnútrokarpatského paleogénu, zastúpené šambronskými vrstvami vrchného eocénu, ktoré sú zväčša (najmä v údolnej nive rieky Torysa a Lipianského potoka) prekryté kvartérnymi sedimentmi. Šambronské vrchy sú dominujúcim litotypom vnútrokarpatského paleogénu v oblasti medzi Dunajcom a Malým a Veľkým Slivníkom, ktoré tvoria flyšové turbidity, kde hlavnou zložkou sú jemnozrnné pieskovce, prachovce, ktoré alternujú s ílovcami. Pieskovce sa striedajú s ílovcami (tvoria súvrstvie podstatnú zložku až 25 %) sivých farieb. Na svahoch paleogénnych

sedimentov je častý výskyt svahových sedimentov kvartéru (prevažne hlinito-kamenité, hlinito-piesčité) s mocnosťou priemerne 2-3 m, ale v závislosti od morfológie terénu môže ich hrúbka dosiahnuť aj 10 m. V okrajových polohách nivy Torysy a Lipianskeho potoka sa vyskytujú prolúviálne sedimenty (hlinité a piesčité štrky). Šarišské Dravce ležia v území bez výrazných regionálnych faktorov zhoršujúcich životné prostredie. Okolité územie je sídelnou poľnohospodárskou krajinou s prevládajúcou poľnohospodárskou veľkovýrobou. Severná časť katastra zasahuje do horského hrebeňa Hromovec, ktorý tvorí významný regionálny biokoridor, prepájajúci lesy Levočských vrchov a Čergova. Lesy ku severnej hranici katastra príľahlého územia Holého vrchu sú aj súčasťou biocentra regionálneho významu. Regionálny význam má aj hydrický biokoridor Torysa vedúci susedným katastrom obce Torysa.

1.4.2. Hydrologické pomery

Cez katastrálne územie obce pretekajú dva významné toky. V smere severovýchod - juh je to Kučmanovský potok, ktorý tvorí hlavný tok. V smere severozápad – juh preteká obcou potok Goduša po sútok s Kučmanovským potokom. Kučmanovský potok je vodohospodársky tok, ktorý je ľavobrežným prítokom rieky Torysa v území, kde sú vodné zdroje Prešovského skupinového vodovodu. Obec Šarišské Dravce má vybudovaný samostatný zdroj vody pre obecný vodovod, ktorý je v alúviu Kučmanovského potoka južne od obce, v smere prúdenia vody je teda umiestnený pod obcou. Kučmanovský potok je čiastočne upravený v intraviláne obce, pozdĺž prístupovej cesty ku hospodárskemu dvoru má kamenným záhozom stabilizované brehy. Kapacita koryta nie je dostatočná pre odvedenie prietoku Q100 – ročnej veľkej vody. Mimo intravilán je tento tok neupravený s kapacitou nedostatočnou na odvedenie prietoku Q100 – ročnej vody. Potok Goduša je v rámci intravilánu obce čiastočne upravený tok v dĺžke 800 m od zaústenia s kapacitou nedostatočnou na odvedenie prietoku Q100 – ročnej veľkej vody. V úseku nad obcou preteká v prirodzenom koryte s kapacitou nedostatočnou na odvedenie prietoku Q100 – ročnej vody. Oba menované toky sú v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p., závod Košice (Zdroj : Územný plán obce Šarišské Dravce, 10/2008).

Pri aktivitách zohľadniť a rešpektovať ustanovenia zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov, aby nedošlo k ohrozeniu a znečisteniu podzemných, prípadne povrchových vôd a aby nedošlo k poškodeniu záujmu tretích osôb.

Pramene a pramenné oblasti

Princíp ochrany prírodných liečivých zdrojov stanovuje zákon č. 538/2005 Z.z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Ochrana prírodných liečivých zdrojov pred činnosťami, ktoré môžu nepriaznivo ovplyvniť chemické, fyzikálne, mikrobiologické a biologické vlastnosti vody, jej

zdravotnú bezchybnosť, množstvo vody a výdatnosť prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov zabezpečujú ochranné pásma týchto zdrojov. V rámci katastrálneho územia obce Šarišské Dravce sa nachádzajú tri pramene:

- Šarišské Dravce PV - 72 ŠVABLOVKA V POTOKU
- Šarišské Dravce PV - 73 ŠVABLOVKA V KOSTOLNOM
- Šarišské Dravce PV - 109 DVA PRAMIENKY

1.4.3. Klimatické pomery

Z hľadiska klímy patrí obec Šarišské Dravce do mierne vlhkej a mierne teplej klimatickej oblasti, ktorú charakterizuje dlhé leto, teplé a suché, veľmi krátke prechodné obdobie, s teplou až mierne teplou jarou a jeseňou, zima je mierne teplá, suchá s krátkym trvaním snehovej prikrývky. Širšie dotknuté územie možno na základe klimatických charakteristík zaradiť do mierne teplej klimatickej oblasti reprezentovanej mierne teplým, vlhkým vrchovinovým okrskom M6. Priemerný ročný počet letných dní v rámci časového obdobia rokov 1961 – 1990 (Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002) na klimatickej stanici lokalizovanej v meste Prešov dosiahol hodnotu 49 dní a priemerný ročný počet mrazových dní dosiahol hodnotu 124 dní. Pre danú oblasť je charakteristické premrzanie pôdy za priemerných podmienok do hĺbky 30 až 40 cm, v extrémnych zimách 70 až 80 cm.

1.4.4. Pedologické podmienky

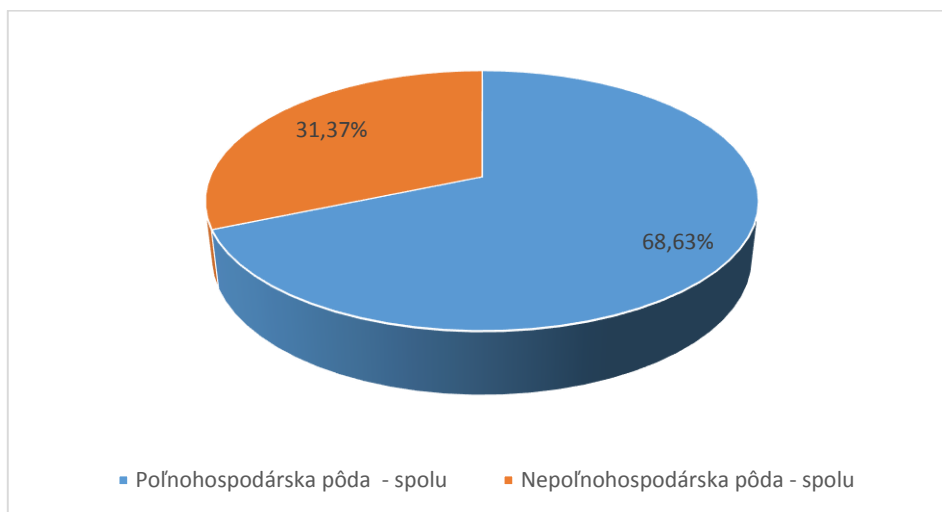
Celková výmera územia obce Šarišské Dravce tvorí 992 hektárov, v najvyššom zastúpení cca. 463 hektárov tvorí orná pôda. Z nepoľnohospodárskej pôdy najvyššiu výmeru má lesný pozemok, ktorý je približne na 185 hektároch katastrálneho územia obce Šarišské Dravce.

Tabuľka 24 Rozdelenie pôdneho fondu obce Šarišské Dravce v r. 2014

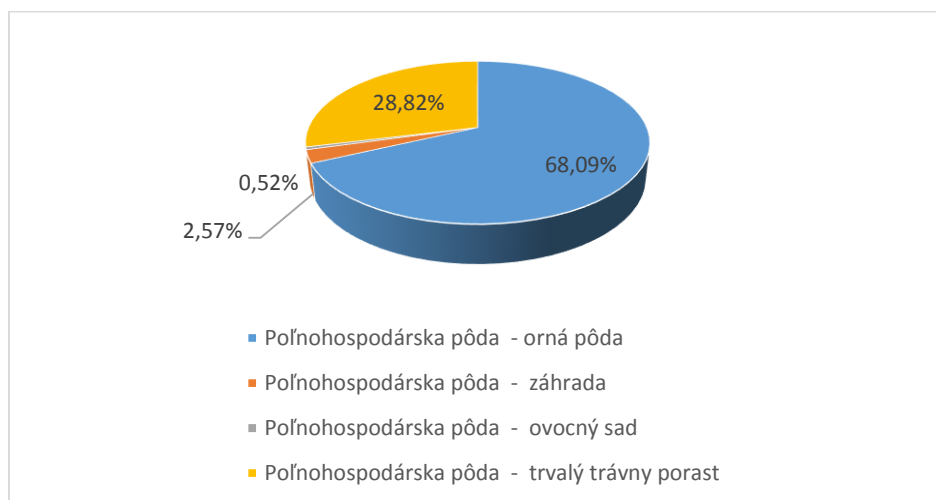
Pôdny fond	Výmera v m²
Celková výmera územia obce	9 928 268
Poľnohospodárska pôda - spolu	6 813 734
Poľnohospodárska pôda - orná pôda	4 639 704
Poľnohospodárska pôda - chmeľnica	0
Poľnohospodárska pôda - vinica	0
Poľnohospodárska pôda - záhrada	175 158
Poľnohospodárska pôda - ovocný sad	35 460
Poľnohospodárska pôda - trvalý trávny porast	1 963 412
Nepoľnohospodárska pôda - spolu	3 114 534
Nepoľnohospodárska pôda - lesný pozemok	1 859 915
Nepoľnohospodárska pôda - vodná plocha	423 937
Nepoľnohospodárska pôda - zastavaná plocha a nádvorie	568 903
Nepoľnohospodárska pôda - ostatná plocha	261 779

Zdroj: ŠÚ SR

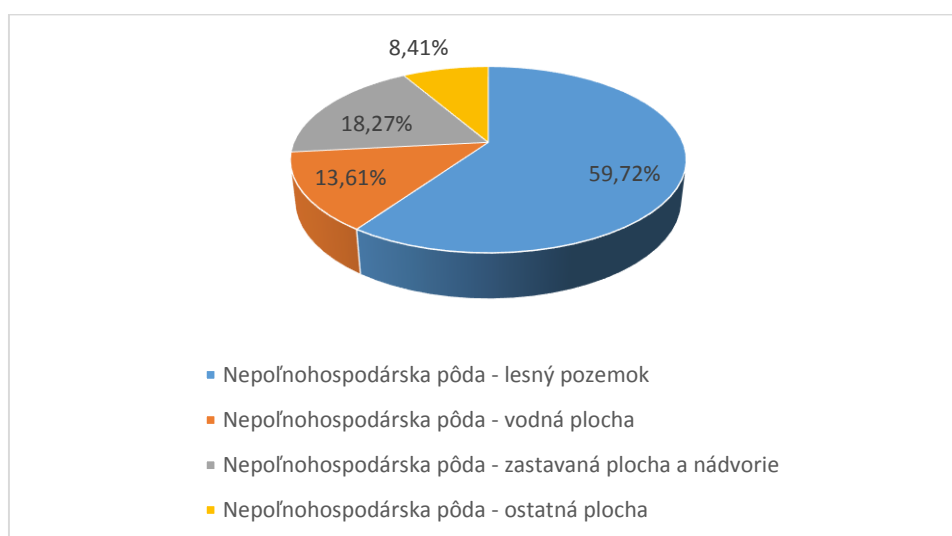
Graf 18 Rozdelenie pôdneho fondu obce Šarišské Dravce v r. 2014

Graf 19 Rozdelenie poľnohospodárskej pôdy v obci Šarišské Dravce v r. 2014

Graf 20 Rozdelenie nepoľnohospodárskej pôdy v obci Šarišské Dravce v r. 2014

Tabuľka 25 Štruktúra pôdných typov poľnohospodárskych pôd v okrese Sabinov

Pôdny typ	Zastúpenie v %
FM - fluvizem	6,69
ČA - čiernica	1,48
ČM - černoziem	-
RM - regozem	0,12
HM - hnedozem	0,78
LM - luvizem	0,57
KM - kambizem	80,39
PZ - podzol	-
PG - pseudoglej	2,78
RA - rendzina	2,92
OM - organozem	-
SK - slanisko, SC - slanec	-
LI - litozem, RN - ranker	0,06
GL - glej	-
KT - kultizem	-
INÉ - litozeme, rankre, rendziny resp. kambizeme a ich komplexy na zrázoch	4,21

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pt/pt.aspx

Antropogénny tlak na využívanie pôdy na iné účely, ako na plnenie jej primárnych produkčných a environmentálnych funkcií spôsobuje jej pozvoľný úbytok. Do súboru faktorov, ktoré negatívne ovplyvňujú úrodnosť pôd patria chladnejšia klíma, vyššia humidita, minerálne chudobné pôdotvorné substráty, nedostatočný obsah prístupného fosforu, nižšie hodnoty sorpčnej schopnosti pôd, vysoká pôdna acidita, nízky obsah a málo kvalitný humus, nestabilná štruktúra, nízka vodopriepustnosť, členitosť terénu a výrazná vodná erózia. Dominantnými faktormi nižšej produkčnej schopnosti pôd tohto kraja je zrnitosť zloženie, štruktúra pôdy a pôdna reakcia. S geomorfologickými, fyzikálnymi i hydrologickými podmienkami územia úzko súvisia procesy degradácie pôd vplyvom vodnej erózie.

Zdroj: PHSR PSK 2008 -2015

1.4.5. Fauna, flóra a vegetácia

Na základe fyto geografického členenia Slovenska, patrí posudzované územie do oblastí západokarpatskej flóry, obvodu východobeskydskej flóry, do fyto geografického okresu Východné Beskydy a podokresu Šarišská vrchovina. Súčasné druhové a priestorové zloženie bioty je výsledkom dlhodobých zmien, ktoré na uvedenom území prebehli v predošlých rokoch, je odrazom pôsobenia pozitívneho a negatívneho vplyvu človeka na prírodu tohto územia. Posudzované územie je dnes priestorom, na ktorom sa rozprestiera priemyselná zóna, obkolesená urbanizovanou a obytnou zónou.

Pôvodné živočíšne a rastlinné spoločenstvá chýbajú, sú z priestoru vytlačené, resp. pozmenené. Existujúce spoločenstvá sú v súčasnosti neustále pod tlakom antropogenného spoločenstva. Stav vegetačného krytu posudzovaného územia je značne odlišný od prirodzeného, rekonštruovaného stavu. Z pôvodnej vegetácie sa nezachovali ucelené asociácie. Plošne na obmedzených plochách vystupujú ruderalne druhy rastlín. Vlhkomilná vegetácia sa iba vo fragmentoch zachovala na mezofilných a podmáčaných plôškach na periférii zastavaného územia. V dôsledku priemyselnej a urbanizačnej činnosti je vegetačný kryt silne pozmenený a na mnohých miestach postihnutý degradačnými procesmi. Vplyvom navrhovanej činnosti na posudzovanom území nedôjde k výрубe drevín. V posudzovanom území prebieha rozhranie dvoch zoogeografických provincií. Z juhu zasahuje provincia Vnútrokarpatskej zníženiny s oblasťou panónskej zníženiny. Do priestoru mesta údolím Torusy preniká jej juhoslovenský obvod. Podobne ako u vegetácie je výskyt pôvodných živočíšnych spoločenstiev výrazne ovplyvnený antropogénnou činnosťou.

1.4.6. Chránené územia prírody

NATURA 2000 - Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov EÚ a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii. Sústavu NATURA 2000 tvoria chránené vtáčie územia a územia európskeho významu.

Na území okresu Sabinov sa nenachádza žiadne územie európskeho významu, ale nachádza sa tu CHVÚ Čergov a CHVÚ Levočské vrchy.

Celé k. ú. Šarišské Dravce leží v prvom stupni územnej ochrany v zmysle zákona o ochrane prírody. Riešené územie nie je v dotyku so sieťou chránených území NATURA 2000. Na danom území sa nachádzajú biotopy národného a európskeho významu – lesné biotopy v severnej časti katastra v lokalitách Pažerná a Kostolná. Pre riešenie lokálneho systému ekologickej stability v katastri obce sú najvýznamnejšie tieto prvky:

- maloplošné lesné porasty a pasienky v lokalitách Pažerná a Kostolná v severnej časti katastra, ktoré sú súčasťou regionálneho biokoridoru Rbk Hromovec
- trvalé trávne porasty na svahoch v severnej a východnej časti katastra a na západnom okraji katastra
- pôvodný historický park pri kaštieli na severnom okraji obce
- lesné a lúčne biotopy európskeho a národného významu
- sprievodná zeleň okolo miestnych tokov
- protierózne pôsobiaca zeleň v erózných ryhách.

Pri konkrétnych aktivitách, vyplývajúcich z PRO je nevyhnutné rešpektovať prvky lokálneho systému ekologickej stability ÚSES, nachádzajúce sa v k. ú. obce Šarišské Dravce, a pri aktivitách zasahujúcich

do prvkov ÚSES je potrebné postupovať v súlade s ustanoveniami zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

1.4.7. Odpadové hospodárstvo

Obec je zodpovedná za nakladanie s odpadmi (Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov), ktoré vznikli na území obce a tieto podrobnosti o nakladaní s odpadmi obec upravuje vo všeobecne záväznom nariadení (VZN). Náklady na činnosti nakladania s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi hradí obec z miestneho poplatku podľa zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady.

Základnou podmienkou pre zhodnocovanie odpadov je ich separovaný zber v požadovanom kvalitatívnom a kvantitatívnom rozsahu. Na komunálnej úrovni sú zavádzané systémy separovaného zberu tak, aby sa dosiahol cieľ zapojenia 65 % obyvateľov a množstvo vyseparovaného odpadu cca 35 kg/obyvateľa za rok. Systém separovaného zberu si zvolí obec podľa špecifických potrieb a podmienok územia. V komunálnej sfére je prioritné plánovanie zamerané na zlepšenie technického vybavenia miest a obcí pre separovaný zber odpadov, na efektívnosť zberového systému v obciach a mestách so zabezpečením väčšieho množstva separovaných zložiek komunálneho odpadu a na doriešenie zberu nebezpečných zložiek z komunálneho odpadu. Nedostatočné je energetické zhodnotenie odpadov, podľa POH SR je potrebné ho zvýšiť na úroveň 15% k celkovo vzniknutým odpadom v roku 2015. Zníženie zneškodňovania biologicky rozložiteľných odpadov na skládkach odpadov vyvoláva potrebu alternatívnych metód zhodnocovania biologicky rozložiteľných odpadov po ich separovanom zbere. V obci sa zabezpečuje zber a vývoz tuhého komunálneho odpadu a separovaného odpadu. Vývoz tuhého komunálneho odpadu je v obci zabezpečený dvakrát do mesiaca.

Separované zložky predstavujú: plasty a zmiešané plasty, papier a lepenka, obaly z kovu, sklo, elektroodpad, oleje a tuky. V obci je zabezpečený aj vývoz objemového odpadu z domácnosti a stavebného odpadu, a taktiež je zabezpečený odvoz a likvidácia nebezpečného odpadu. Zber, odvoz a likvidáciu zabezpečuje firma Brantner Nova, s.r.o. Do budúcnosti plánuje obec vybudovať zberný dvor, čím sa zvýši separovanie odpadu, zabezpečí kompostovanie a zároveň zníži nepriaznivý vplyv na životné prostredie.

1.5. Vyhodnotenie väzieb na koncepčné dokumenty VÚC PSK

V zmysle zákona o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky prevzal samosprávny kraj kompetencie v oblasti regionálneho rozvoja, medzi ktoré patrí aj vykonávanie stratégie regionálneho rozvoja, koordinovanie úloh súvisiacich so zabezpečovaním hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja územia, koordinovanie plnenia koncepcií rozvoja samosprávneho kraja. Samosprávny kraj zabezpečuje a koordinuje vypracovanie odvetvových koncepcií a stratégií hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja. Tie sú základnými dokumentmi, na

základe ktorých sa realizuje rozvoj kraja. Výkon kompetencií v oblasti regionálneho rozvoja zabezpečuje PSK prostredníctvom odboru regionálneho rozvoja.

Prešovský samosprávny kraj (PSK) v súlade so zákonom č. 309/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, v súčasnosti spracováva nový strednodobý rozvojový dokument PSK, ktorým je: „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2014 - 2020“ (PHSR PSK 2014 -2020). Dokument bude vypracovaný v súlade s prioritami a cieľmi ustanovenými v Národnej stratégii regionálneho rozvoja Slovenskej republiky a podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie kraja. Zároveň bude zohľadňovať aktuálnu sociálno – ekonomickú situáciu, nové výzvy i nové podmienky v rámci Európskej únie a Slovenskej republiky.

Nový Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja (PHSR PSK 2014 - 2020), spolu s územným plánom kraja, je základným kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov pôsobiacich v území, formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami, investičnými projektmi a inými konkrétnymi aktivitami a spolu s návrhom na zdrojové krytie ich zabezpečenia.

1.6. SWOT analýza

SWOT analýza obce Šarišské Dravce bola použitá ako metóda, ktorá vychádza:

- z analýzy doterajšieho vývoja,
- súčasného stavu obce s uvedením jej silných stránok,
- súčasného stavu obce s uvedením jej slabých stránok,
- jej potenciálnych rozvojových zdrojov – príležitostí (šanci),
- jej potenciálnych ohrození rozvojových zámerov – hrozieb (rizík).

Silné stránky obce predstavujú potenciálne faktory ďalšieho rozvoja obce vo všetkých základných oblastiach. Vytvárajú východiskovú základňu pre stanovenie reálnych rozvojových cieľov.

Slabé stránky obce predstavujú limitujúce faktory rozvojových zámerov a oblastí, na ktoré treba sústrediť pozornosť orgánov samosprávy.

Príležitosti (šance) sú faktormi, ktoré umožňujú pri ich využití naplnenie rozvojových zámerov obce, ich reálnosť a urýchlenie. Poznanie reálnych príležitostí je východiskom stanovenia splniteľných rozvojových cieľov.

Ohrozenia (riziká) predstavujú skutočnosti, ktoré môžu negatívne ovplyvniť resp. spomaliť realizáciu strategických cieľov rozvoja obce. Dôsledná analýza možností vzniku rizík na celospoločenskej i komunálnej úrovni predstavuje predovšetkým analýzu možností pri zabezpečovaní finančných zdrojov.

Tabuľka 26 SWOT analýza ekonomickej oblasti

Ekonomická oblasť	
Silné stránky	Slabé stránky
poloha obce blízkosť miest – Sabinov a Lipany blízkosť krajského mesta – Prešov stredisková obec prítomnosť atraktívneho prostredia propagácia obce prostredníctvom internetu a iných komunikačných médií komplexný rozvoj obce za posledných 10 rokov zrekonštruované cesty vybudované chodníky	budova obecného úradu staré verejné osvetlenie miestny rozhlas chýba optický internet neudržiavané cesty v zime zlá prístupová cesta na cintorín poškodené zastávky a dopravné značenie nedostatok bytov pozemky pre výstavbu RD možnosť zamestnať sa
Príležitosti	Ohrozenia
komplexná rekonštrukcia budovy OcÚ výstavba bytov prístupová cesta na cintorín rekonštrukcia cesty pri Poľnodružstve rekonštrukcia verejného osvetlenia rekonštrukcia miestneho rozhlasu kamerový systém obce spolupodieľanie sa na vytváraní nových pracovných príležitostí cezhraničná spolupráca s PL potreba využitia verejných zdrojov (EÚ, SR) a úverových prostriedkov	znehodnotenie obecného majetku nezamestnanosť nepriaznivý ekonomický a sociálny vývoj v spoločnosti, existenčné podmienky pre zabezpečenie rodiny nedostatok finančných prostriedkov určených na rozvoj a renováciu obce

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 27 SWOT analýza sociálnej oblasti

Sociálna oblasť a občianska vybavenosť	
Silné stránky	Slabé stránky
<p>takmer homogénna národnostná a náboženská štruktúra obyvateľstva</p> <p>existencia predškolského a školského zariadenia</p> <p>matrika</p> <p>pošta</p> <p>kostol</p> <p>športoviská</p>	<p>nedokončené zdravotné stredisko</p> <p>chýba detský a zubný lekár, lekáreň</p> <p>chýbajú služby pre relax</p> <p>chýbajú sociálne služby</p> <p>málo kultúrnych a športových podujatí</p> <p>nepriaznivý migračný vývoj počtu obyvateľstva</p> <p>odchod mladých ľudí</p> <p>nedostatok aktivít pre mladých a práca s mládežou</p> <p>nesúdržnosť obyvateľov a medziľudské vzťahy</p> <p>spolupráca obce</p>
Príležitosti	Ohrozenia
<p>dobudovanie zdravotného strediska</p> <p>rekonštrukcia OcÚ – sála a kuchyňa</p> <p>rekonštrukcia školskej jedálne</p> <p>dopravné ihrisko v areáli ZŠ</p> <p>vybudovanie detských ihrísk (pri ZŠ, MŠ, bytových domoch a v centre obce)</p> <p>komplexná rekonštrukcia areálu futbalového klubu (hracia plocha s oplotením, prístavba a interiér miestnosti)</p> <p>trhovisko a mliečny automat</p> <p>Dom nádeje - vybavenie interiéru</p> <p>úprava cintorína a oprava kríža na cintoríne</p> <p>využitie kaštieľa:</p> <p>denný stacionár</p> <p>klub dôchodcov</p> <p>cukráreň, bowling, pizzeria</p> <p>fitness centrum, kaderníctvo</p> <p>kultúrno-vzdelávacie akcie pre rôzne vekové kategórie</p>	<p>zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva</p> <p>nedostatočná podpora zo strany VÚC a štátu vo sfére občianskej vybavenosti</p> <p>rozpad spoločenských, komunitných a rodinných vzťahov</p>

Tabuľka 28 SWOT analýza environmentálnej oblasti

Environmentálna oblasť	
Silné stránky	Slabé stránky
pokojné a tiché prostredie krásna príroda zdravé ŽP vodovod kanalizácia plynofikácia park pri OcÚ	nárast množstva vznikajúceho komunálneho odpadu separovanie odpadu chýba kompostovanie všeobecný nezáujem znečisťovateľov na zlepšovaní ŽP a odstraňovaní príčin existencia divokých skládok
Príležitosti	Ohrozenia
znížovanie znečisťovania ŽP formou zvyšovania úrovne environmentálneho povedomia zberný dvor úprava parku „Kerta“ odstránenie tzv. divokých skládok v obci možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ a štátneho rozpočtu	vysoká frekvencia automobilovej dopravy, znečistenie životného prostredia, ohrozovanie obce prašnosťou, a znečisťovaním ovzdušia vplyvom zveľaďovania technickej a občianskej infraštruktúry vytváranie nepovolených, tzv. divokých skládok

Zdroj: vlastné spracovanie

SWOT analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození poskytla prehľad potenciálnych obmedzení i možností pri ďalšom rozvoji obce. Na základe zhodnotenia SWOT analýzy je nevyhnutné stanoviť priority strategických cieľov v jednotlivých oblastiach a prijať opatrenia na zabezpečenie ich dosiahnutia. Analýza príležitostí a ohrození umožnila odhaliť doteraz nevyužitú šancu a súčasne definovať riziká, s ktorými sa samospráva môže v ďalšom období stretnúť.

2. Strategická časť

Strategická časť obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určí hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia. Nadväzuje na výsledky komplexných analýz uvedených v rámci sociálnych a ekonomických východísk a na SWOT analýzu, pričom sa snaží odstrániť alebo zmierniť identifikované disparity pomocou určených faktorov rozvoja. Nakoľko proces strategického plánovania tvorí vertikálne aj horizontálne prepojený systém, aj v prípade definovania stratégie platí priama previazanosť medzi jednotlivými programovými dokumentmi.

Táto časť obsahuje:

- víziu územia,
- strategický cieľ,
- výber a popis špecifických cieľov v jednotlivých politikách, oblastiach rozvoja - ekonomická (hospodárska), sociálna, environmentálna.

Vízia: „Obec Šarišské Dravce - bezpečná a atraktívna obec vidieckeho charakteru poskytujúca podmienky pre zdravý, plnohodnotný a harmonický život obyvateľstva s kvalitnou infraštruktúrou a priestorom pre aktívne trávenie voľného času“.

Strategický cieľ: Zvýšiť kvalitu života obyvateľov prostredníctvom komplexne dobudovanej technickej a sociálnej infraštruktúry a dosiahnuť v obci príjemné prostredie pre život obyvateľov s dôrazom na stabilizáciu mladej generácie.

Tabuľka 29 Prehľad špecifických cieľov a opatrení v ekonomickej oblasti

Prioritná oblasť - Ekonomická (hospodárska)	
Cieľ 1: Zlepšenie základných služieb v obci	Cieľ 2: Zvyšovanie efektívnosti vzájomnej spolupráce
Opatrenie 1.1 Optimálna sieť zrekonštruovaných verejných budov	Opatrenie 2.1 Národná a nadnárodná spolupráca
Opatrenie 1.2 Dostupné a bezpečné miestne komunikácie, chodníky a verejné priestranstvá	

Špecifický cieľ 1: Zlepšenie základných služieb v obci

Zdôvodnenie: Úlohou tohto cieľa je vybudovať základnú infraštruktúru a zabezpečiť kvalitatívnu a kvantitatívnu úroveň vybavenia zariadení infraštruktúry v obci, ktorá skvalitní život obyvateľom obce a ostatným návštevníkom obce. Infraštruktúra predstavuje kľúčový faktor zabezpečujúci rozvoj obce.

Dobudovanie a modernizácia infraštruktúry prispieva k zlepšeniu kvality života miestnych obyvateľov a zvýšeniu dostupnosti a atraktívnosti obce. Odstránením havarijných situácií a zlepšením technicko - energetických vlastností na objektoch verejných budov sa znížia prevádzkové náklady, zníži sa environmentálna záťaž a zvýši sa estetická funkcia.

Dôležitú úlohu zohráva vytvorenie priestoru pre starších ľudí a zabezpečenie kvalitného trávenie voľného času formou rôznych aktivít zriadením denného stacionára v zrekonštruovaných priestoroch kaštiela. V kaštieli je priestor aj pre podnikateľské subjekty, kde by mohli zriadiť cukráreň, pizzeriu, bowling, fitness centrum atď., ktorými by sa zvýšila dostupnosť služieb pre návštevníkov a skvalitnil život obyvateľov obce.

Špecifický cieľ 2: Zvyšovanie efektívnosti vzájomnej spolupráce

Zdôvodnenie: Úlohou tohto cieľa je zvýšiť efektívnosť vidieckej ekonomiky. Opatrenia sú zamerané na riešenie rozvoja podnikateľských subjektov a budovanie partnerstiev na národnej a nadnárodnej úrovni, vrátane riešenia spoločných projektov.

Tabuľka 30 Prehľad špecifických cieľov a opatrení v sociálnej oblasti

Prioritná oblasť - Sociálna	
Cieľ 3: Zabezpečiť vhodné podmienky pre bývanie	Cieľ 4: Zachovanie kultúrno – historického potenciálu obce
Opatrenie 3.1 Územný plán a bytová politika	Opatrenie 4.1 Vybudovanie kultúrnej a športovej infraštruktúry a rozvoj kultúrnych a voľno časových aktivít

Špecifický cieľ 3: Zabezpečiť vhodné podmienky pre bývanie

Zdôvodnenie: Demografický vývoj obyvateľstva je spôsobený aj migráciou obyvateľstva za lepšími podmienkami. Úlohou tohto cieľa je vytvoriť vhodné podmienky na bývanie, a tak udržať mladú generáciu v obci. Potrebné je zamerať sa hlavne na výstavbu nových nájomných bytov pre mladé rodiny, ale aj sociálne slabšie rodiny, tiež podporiť individuálnu bytovú výstavbu a aktualizovať územný plán obce.

Špecifický cieľ 4: Zachovanie kultúrno – historického potenciálu obce

Zdôvodnenie: Najväčšími možnosťami pre kontakt a prácu s obyvateľmi do života obce je ich zaangažovanosť v oblasti kultúry a športu. Obec si uvedomuje potrebu kultúrnych a športových akcií a s tým spojenou nedostatočnou infraštruktúrou. Úlohou tohto cieľa je dobudovať kultúrnu a športovú infraštruktúru a zabezpečiť realizáciu tradičných kultúrnych a športových podujatí so zapojením širokej verejnosti.

Tabuľka 31 Prehľad špecifických cieľov a opatrení v environmentálnej oblasti

Prioritná oblasť - Environmentálna
Cieľ 5: Zvýšenie povedomia občanov v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia a eliminácia nepriaznivých vplyvov na životné prostredie
Opatrenie 5.1 Ekonomický a ekologický systém odpadového hospodárstva

Špecifický cieľ 5: Zvýšenie povedomia občanov v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia a eliminácia nepriaznivých vplyvov na životné prostredie

Zdôvodnenie: Obec plánuje vybudovať zberný dvor. Riešenie ochrany a tvorby ŽP vedie k uplatňovaniu separovania odpadov a kompostovania, tým zníženiu množstva komunálneho odpadu a výskytu nelegálnych skládok.

3. Programová časť

Táto časť obsahuje:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým prioritám,
- súbor ukazovateľov výsledkov a dopadov.

Tabuľka 32 Prehľad opatrení a projektov podľa prioritných oblastí

Opatrenie	Projekt/aktivita	Prioritná oblasť /oblasť
Opatrenie 1.1 Optimálna sieť zrekonštruovaných verejných budov	1.1.1 Komplexná rekonštrukcia budovy OcÚ	Ekonomická
	1.1.2 Dobudovanie zdravotného strediska	Ekonomická/sociálna
	1.1.3 Sprístupnenie zrekonštruovaného kaštieľa – denný stacionár	Ekonomická/sociálna
Opatrenie 1.2 Dostupné a bezpečné miestne komunikácie, chodníky a verejné priestranstvá	1.2.1 Vybudovanie prístupovej cesty na cintorín	Ekonomická
	1.2.2 Rekonštrukcia cesty okolo Poľnodružstva smerom do „Kostolnej“	Ekonomická
	1.2.3 Revitalizácia parku „Kerta“	Ekonomická/sociálna /environmentálna
	1.2.4 Obstaranie kamerového a monitorovacieho systému v obci	Ekonomická
	1.2.5 Modernizácia verejného osvetlenia	Ekonomická
	1.2.6 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	Ekonomická
Opatrenie 2.1 Národná a nadnárodná spolupráca	2.1.1 Užšia spolupráca s o.z. a n.o.	Ekonomická
	2.1.2 Cezhraničná spolupráca s Poľskou republikou	Ekonomická
Opatrenie 3.1 Územný plán a bytová politika	3.1.1 Výstavba nájomných bytov pre mladé rodiny bežného štandardu	Sociálna
	3.1.2 Výstavba nájomných bytov pre sociálne slabších - nízky štandard	Sociálna
	3.1.3 Podpora vytváranie zón pre IBV – vybudovanie prípojok a predaj obecných pozemkov	Sociálna

	3.1.4 Územný plán obce – aktualizácia	Sociálna/ekonomická
Opatrenie 4.1 Vybudovanie kultúrnej a športovej infraštruktúry a rozvoj kultúrnych a voľno časových aktivít	4.1.1 Organizácia kultúrnych a športových podujatí	Sociálna
	4.1.2 Vybudovanie detských ihrísk	Sociálna
	4.1.3 Výstavba dopravného ihriska v areáli ZŠ	Sociálna
	4.1.4 Komplexná rekonštrukcia areálu futbalového klubu	Sociálna
Opatrenie 5.1 Ekonomický a ekologický systém odpadového hospodárstva	5.1.1 Vybudovanie zberného dvora	Environmentálna
	5.1.2 Odstránenie divokých skládok	Environmentálna

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 33 Súbor ukazovateľov a výsledkov jednotlivých projektov

Projekt / aktivita	Výsledok	Dopad
1.1.1 Komplexná rekonštrukcia budovy OcÚ	Zateplenie budovy, fasáda	Vynovenie budovy, energetická úspora 40%
1.1.2 Dobudovanie zdravotného strediska	3 ambulancie (všeobecný, detský a odborný lekár), lekáreň a v podkroví 3 nájomné byty	Dostupná zdravotná starostlivosť pre obyvateľov obce Š. Dravce a pre spádové obce
1.1.3 Sprístupnenie zrekonštruovaného kaštieľa – denný stacionár	Úprava priestorov kaštieľa na denný stacionár	Dostupné služby a starostlivosť o seniorov
1.2.1 Vybudovanie prístupovej cesty na cintorín	Asfaltová cestná komunikácia	Kvalitná miestna komunikácia na cintorín
1.2.2 Rekonštrukcia cesty okolo Poľnodružstva smerom do „Kostolnej“	Opravená poľná cesta	Možnosť prejazdu okolo PD do „Kostolnej“
1.2.3 Revitalizácia parku „Kerta“	Výsadba zelene a lavičky	Oddychová zóna pre obyvateľov aj návštevníkov

1.2.4 Obstaranie kamerového a monitorovacieho systému v obci	Inštalácia kamier pri obecných budovách, frekventovaných úsekoch ciest, možných čiernych skládkach	Ochrana obecného majetku, posilnenie bezpečnosti, zníženie kriminality, zabránenie vzniku čiernych skládok
1.2.5 Modernizácia verejného osvetlenia	Výmena starých svietidiel za LED svietidlá	Zníženie nákladov na údržbu verejného osvetlenia a zníženie nákladov na energie
1.2.6 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	Výmena starého obecného rozhlasu za nový	Lepšia informovanosť občanov o aktivitách obce, menšie náklady na opravu a údržbu starého rozhlasu, pokrytie nového územia
2.1.1 Užšia spolupráca s o.z. a n.o.	Aktívna spolupráca a spoločné projekty	Prezentácia obce a podpora cestovného ruchu
2.1.2 Cezhraničná spolupráca s Poľskou republikou	Aktívna spolupráca a spoločné projekty	Prezentácia obce v zahraničí a realizácia spoločných projektov
3.1.1 Výstavba nájomných bytov bežného štandardu	11 bytov s bežným štandardom pripravených na bývanie	Bývanie pre mladé rodiny, rozvoj obce
3.1.2 Výstavba nájomných bytov - nízky štandard	11 holo bytov	Dostupné bývanie pre rodiny
3.1.3 Podpora vytváranie zón pre IBV – vybudovanie prípojok a predaj obecných pozemkov	Vybudovanie prípojok a predaj 9 ks pozemkov po cca 700 m ²	Prístupnejšie podmienky pre budovanie RD, zvýšenie atraktívnosti bývania a životnej úrovne obyvateľov
3.1.4 Územný plán obce – aktualizácia	Aktualizovaná ÚPD	Dokumentácia pre územný rozvoj obce
4.1.1 Organizácia kultúrnych a športových podujatí	Organizácia rôznych spoločenských, kultúrnych a športových podujatí	Stretávanie sa občanov navzájom, zlepšenie medziľudských vzťahov
4.1.2 Vybudovanie detských ihrísk	Preliezačky, šmýkačky, hojdačky, kolotoče pre deti	Nový priestor pre hru a trávenie voľného času
4.1.3 Výstavba dopravného ihriska v areáli ZŠ	Dopravné prvky a značenie	Priestor pre trávenie voľného času a získania poznatkov dopravnej výchovy

4.1.4 Komplexná rekonštrukcia areálu futbalového klubu	Hracia plocha s oplotením, prístavba a interiér spoločenskej miestnosti	Zrekonštruované priestory pre športovú činnosť
5.1.1 Vybudovanie zberného dvora	Komplexná separácia všetkých druhov odpadu	Zlepšenie ŽP v obci a eliminácia čiernych skládok
5.1.2 Odstránenie divokých skládok	Sanácia nelegálnych skládok	Čisté a zdravé životné prostredie, estetická funkcia

Zdroj: vlastné spracovanie

4. Realizačná časť

Realizačná časť PRO nadväzuje na programovú časť vo väzbe na program a navrhnuté ukazovatele. Realizačná časť obsahuje popis úloh jednotlivých partnerov, popis inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia, popis komunikačnej stratégie PRO k jednotlivým cieľovým skupinám, systém monitorovania a hodnotenia a akčný plán s výhľadom na 2 roky (x+2) - vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov.

4.1. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Zabezpečenie realizácie a naplnenia Programu rozvoja obce bude dosiahnuté koordinovaným a širokospektrálnym pôsobením všetkých zainteresovaných cieľových skupín v obci v kombinácii s využitím schopností a skúseností všetkých zodpovedných osôb.

Projekty možno uskutočňovať vlastnými silami obce alebo za pomoci externistov. Práve prepojenie interných a externých nositeľov projektov urýchli proces realizácie stratégie, resp. môže prebiehať paralelne realizácia viacerých projektov naraz.

Riadiacim orgánom PRO na úrovni obce je **obecné zastupiteľstvo (OZ)**. Obecné zastupiteľstvo si môže zriadiť komisie ako svoje poradné orgány. Vo vzťahu k realizácii PRO obecné zastupiteľstvo berie na vedomie návrh strategickkej časti dokumentu, schvaľuje celý dokument PRO a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia, taktiež schvaľuje spolufinancovanie jednotlivých projektov financovaných z doplnkových zdrojov financovania a z prostriedkov rozpočtu obce. Obecné zastupiteľstvo v rámci hodnotenia PRO schvaľuje každoročne hodnotiace a monitorovacie správy, rozhoduje o zmenách a aktualizácii programu.

Výkonným orgánom pre prípravu a realizáciu rozvojových projektov a aktivít PRO je **starosta obce**, ním riadené inštitúcie obce a vybraní partneri projektov. Orgány zodpovedajú za systém riadenia PRO a v prípade čerpania pomoci EÚ a dotácií i za systém riadenia pomoci, čerpanie dotácií a použitie úverových zdrojov.

4.2. Komunikačná stratégia

V obci je zabezpečený plynulý tok informácií a zabezpečenie činností potrebných pre realizáciu PRO, ako aj činností v rámci projektového cyklu na úrovni jednotlivých projektov, vrátane procesov s externými subjektmi (príprava projektovej dokumentácie, príslušné povolenia, proces verejného obstarávania, dodávky služieb, tovarov a stavebných prác) a prípravu žiadostí o doplnkové zdroje financovania.

Hlavným cieľom komunikačnej stratégie je komunikácia s občanmi a dosiahnutie stavu, aby bol každý občan o všetkých súvislostiach, ktoré pre neho z PRO a jeho realizácie vyplývajú, informovaný včas,

v dostatočnom rozsahu a primeranou formou. Podstatný a hlavný nástroj komunikácie obce predstavuje webová stránka obce (**www.sardravce.sk**) so sprievodnými komunikačnými kanálmi: informačná tabuľa umiestnená pri obecnom úrade a miestny rozhlas. Ďalšími komunikačnými kanálmi sú zasadnutia obecného zastupiteľstva a informovanie občanov prostredníctvom zvolených poslancov obce.

4.3. Monitorovanie a hodnotenie

Monitorovanie plnenia programu rozvoja bude stálym a dlhodobým procesom zameraným na sledovanie kvalitatívnych a kvantitatívnych zmien pomocou vybraných ukazovateľov, cieľom ktorého bude získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení zameraných na zmenu negatívneho vývoja, resp. o potrebe zmeniť ich výber alebo spôsob realizácie.

Proces monitorovania PRO sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania PRO až do ukončenie jeho platnosti a to na úrovni projektov. Základným prvkom monitorovania je projekt, na úrovni programu sa pripravuje súhrnná monitorovacia správa za príslušný rok. Vstupnými údajmi pre monitorovanie sú údaje z plánovaných a dosiahnutých ukazovateľov výstupu, výsledku a dopadu jednotlivých projektov. Výstupom monitorovania je **monitorovacia správa** za príslušný rok schválená v OZ.

Proces hodnotenia sa vykonáva na úrovni programu (PRO) systematicky a priebežne počas celého trvania programu. Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na strategické a operatívne hodnotenie.

Dokument PRO musí prejsť v rámci procesu schvaľovania procesom strategického hodnotenia v zmysle príslušných ustanovení **Zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie** a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Operatívne hodnotenie sa zakladá predovšetkým na každoročnom hodnotení - vyhodnotenie PRO bude prebiehať v zmysle platnej legislatívy o podpore regionálneho rozvoja každoročne hodnotiacou správou a monitorovacou správou, ktoré prejdú schvaľovacím procesom v OZ. Výstupom hodnotenia je hodnotiacia správa za príslušný rok schválená v OZ, ktorá hodnotí pokrok k dosiahnutiu stanovených cieľov jednotlivých prioritných oblastí. Vstupnými údajmi pre prípravu operatívneho hodnotenia sú výsledky monitorovania - monitorovacie správy jednotlivých projektov realizovaných v rámci programu. Hodnotiace a monitorovacie správy PRO sú podkladom pre rozhodnutia orgánov (OZ, starosta) pri riadení realizácie programu s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k dosiahnutiu cieľov jednotlivých prioritných oblastí PRO (Príloha č. 5 - Vzor monitorovacej správy).

Tabuľka 34 Plán hodnotenia a monitorovania PRO

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2017	podľa rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	v prípade potreby	kontrola súladu programu s reálnou situáciou
Tematické hodnotenie časti PRO	2017	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	v prípade potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov; pri návrhu na revíziu PRO
Ad hoc hodnotenie celého PRO alebo jeho časti	2017-2023	na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu, podnetu poslancov, správy auditu a pod.

Zdroj: MDVRR SR 2015 a vlastné spracovanie

4.4. Akčný plán

Súčasťou realizačnej časti PRO Šarišské Dravce je spracovaný akčný plán podľa jednotlivých prioritných oblastí a obsahuje aktivity/zoznam investícií všetkých opatrení. Akčný plán je zostavený podľa výsledkov dotazníkového prieskumu. Poradie ani dôležitosť nie sú určené, vzhľadom na špecifické podmienky, ktoré budú definované až v jednotlivých výzvach v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu 2014-2020, resp. ostatných programoch a podľa reálnych možností obce. Akčný plán je realizovateľný v časovom období 2016 – 2023 a všetky plánované investície sú rovnocenné. Obec Šarišské Dravce má vypracovanú projektovú dokumentáciu na komplexná rekonštrukcia budovy OcÚ. K ďalším projektom/aktivitám nie je spracovaná projektová dokumentácia, preto výška jednotlivých operácií nie je úplná a záväzná.

Každý akčný plán musí byť:

- reálny podľa finančných a časových možností
- konkrétny - rieši príčinu špecifického cieľa
- flexibilný – podľa možnosti spoločného postupu všetkých zúčastnených strán
- transparentný – verejný prístupný a kontrolovateľný
- monitorovaný a hodnotiteľný v merateľných jednotkách.

Tabuľka 35 Akčný plán obce Šarišské Dravce

Priorita; opatrenie; aktivita/projekt	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie v EUR
Priorita – Ekonomická (hospodárska) oblasť			
Opatrenie 1.1 Optimálna sieť zrekonštruovaných verejných budov			
1.1.1 Komplexná rekonštrukcia budovy OcÚ	2016-2023	Obec Šarišské Dravce	226 000
1.1.2 Dobudovanie zdravotného strediska	2016-2023	Obec Šarišské Dravce	350 000
1.1.3 Sprístupnenie zrekonštruovaného kaštieľa – denný stacionár	2016-2023	Obec Šarišské Dravce	15 000
Opatrenie 1.2 Dostupné a bezpečné miestne komunikácie, chodníky a verejné priestranstvá			
1.2.1 Vybudovanie prístupovej cesty na cintorín	2016-2023	Obec Šarišské Dravce	60 000
1.2.2 Rekonštrukcia cesty okolo Poľnodružstva smerom do „Kostolnej“	2016-2023	Obec Šarišské Dravce	10 000
1.2.3 Revitalizácia parku „Kerta“	2016-2023	Obec Šarišské Dravce	100 000
1.2.4 Obstaranie kamerového a monitorovacieho systému v obci	2016-2023	Obec Šarišské Dravce	80 000
1.2.5 Modernizácia verejného osvetlenia	2016-2023	Obec Šarišské Dravce	180 000
1.2.6 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	2016-2023	Obec Šarišské Dravce	90 000
Opatrenie 2.1 Národná a nadnárodná spolupráca			
Projekt 2.1.1 Užšia spolupráca s o. z. a n. o.	2016-2023	Obec Šarišské Dravce	10 000
Projekt 2.1.2 Cezhraničná spolupráca s Poľskou republikou	2016-2023	Obec Šarišské Dravce	40 000
Priorita : Sociálna oblasť			
Opatrenie 3.1 Územný plán a bytová politika			

3.1.1 Výstavba nájomných bytov bežného štandardu	2016-2023	Obec Šarišské Dravce	570 000
3.1.2 Výstavba nájomných bytov - nízky štandard	2016-2023	Obec Šarišské Dravce	390 000
3.1.3 Podpora vytváranie zón pre IBV – vybudovanie prípojok a predaj obecných pozemkov	2016-2023	Obec Šarišské Dravce	20 000
3.1.4 Územný plán obce – aktualizácia	2016-2023	Obec Šarišské Dravce	10 000
Opatrenie 4.1 Vybudovanie kultúrnej a športovej infraštruktúry a rozvoj kultúrnych a voľno časových aktivít			
4.1.1 Organizácia kultúrnych a športových podujatí	2016-2023	Obec Šarišské Dravce	80 000
4.1.2 Vybudovanie detských ihrísk	2016-2023	Obec Šarišské Dravce	100 000
4.1.3 Výstavba dopravného ihriska v areáli ZŠ	2016-2023	Obec Šarišské Dravce	40 000
4.1.4 Komplexná rekonštrukcia areálu futbalového klubu	2016-2023	Obec Šarišské Dravce	350 000
Priorita: Environmentálna oblasť			
Opatrenie 5.1 Ekonomický a ekologický systém odpadového hospodárstva			
5.1.1 Vybudovanie zberného dvora	2016-2023	Obec Šarišské Dravce	350 000
5.1.2 Odstránenie divokých skládok	2016-2023	Obec Šarišské Dravce	100 000

Obec Šarišské Dravce má reálne skúsenosti s prípravou a realizáciou investičných aj neinvestičných projektov na podporu regionálneho rozvoja. V nasledovnej tabuľke uvádzame investičné projekty realizované v obci Šarišské Dravce v predchádzajúcich 8 rokoch:

Tabuľka 36 Prehľad investičných aktivít v obci v období 2007 – 2014

Investícia	Miesto realizácie	Názov donora/operačný program	Grant / dotácia v tis. Eur
Dobudovanie kanalizácie v obci	Šarišské Dravce	VVS, a. s. („Čistá Torysa“)	920
Rekonštrukcia ZŠ	Šarišské Dravce	ROP	845

Výstavba bytovky	Šarišské Dravce	MVRR SR a ŠFRB	560
Rekonštrukcia chodníka pozdĺž hlavnej cesty	Šarišské Dravce	vlastné	65
Výstavba ihriska s umelou trávou	Šarišské Dravce	ÚV SR	70
Výstavba nového chodníka v areáli ZŠ	Šarišské Dravce	vlastné	30
Výstavba tribúny na ihrisku FK	Šarišské Dravce	vlastné	45
„Regenerácia sídla“	Šarišské Dravce	ROP	660
Úprava priestorov OcÚ	Šarišské Dravce	vlastné	20
Výstavba cesty a chodníka ku cintorínu	Šarišské Dravce	vlastné	95
Elektrická prípojka k bytovke a trafostanica	Šarišské Dravce	RWE, a. s.	90
Polovica úsekov ciest (ku ihrisku a okolo OcÚ)	Šarišské Dravce	vlastné	80
Úprava priestorov OcÚ	Šarišské Dravce	ROP	25
Rekonštrukcia kaštieľa	Šarišské Dravce	ROP	1 570
Výstavba regulácie potoka	Šarišské Dravce	ROP	2 260
Výstavba ihriska a oplotenia pri kaštieli	Šarišské Dravce	vlastné	45
Výstavba parkoviska pri kaštieli	Šarišské Dravce	vlastné	23
Výstavba cesty okolo bytoviek, priestorov kaštieľa a zdravotného strediska	Šarišské Dravce	vlastné	55
Výstavba chodníka k zastávke SAD	Šarišské Dravce	vlastné	5
Rekonštrukcia ambulancie	Šarišské Dravce	vlastné	7
Výstavba pódia v areáli kaštieľa	Šarišské Dravce	vlastné	17
Oplotenie kaštieľa	Šarišské Dravce	vlastné	15
Polovica úsekov ciest (ku ihrisku a „Slivník“)	Šarišské Dravce	vlastné	48
Výstavba zdravotného strediska (hrubá stavba)	Šarišské Dravce	vlastné	120

Zdroj: ECHO volebný špeciál (11.11.2014)

5. Finančná časť

Táto časť obsahuje:

- finančný rámec pre realizáciu PRO obce Šarišské Dravce,
- model viac zdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov).

Finančný rámec špecifikuje pre každú prioritu a na každý projekt. Ide o finančný prídelený plánovaný ako odhadovaných súkromných zdrojov, ktoré zodpovedajú podielu každého jednotlivého fondu.

Pre finančný plán je potrebné vychádzať zo súčasných podmienok a očakávaných predpokladov získavania zdrojov na realizáciu programu. Odhad realizácie programu bude vychádzať zo všeobecne očakávaných zdrojov:

príspevok z každého fondu, iných finančných nástrojov ako aj o celkovú výšku verejných a

- vlastné zdroje (rozpočet obce),
- štátne dotácie z účelových fondov (Environmentálny fond, ŠFRB),
- fondy EÚ,
- financovanie z národných projektov (Úrady práce, soc. vecí a rodiny),
- rozpočet Prešovského samosprávneho kraja,
- súkromné zdroje (fyzické a právnické podnikateľské subjekty alebo združenia).

Dôležitým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie.

Pomoc zo štrukturálnych fondov je určená regiónom a oblastiam, ktoré vykazujú nízku úroveň hospodárskeho rozvoja. Podľa platných pravidiel Európskej únie sú podporované tie regióny, ktoré zodpovedajú ekonomicky a geograficky stanoveným cieľom štrukturálnej politiky.

Ďalšími možnosťami financovania projektov disponujú ministerstvá, Prešovský samosprávny kraj a rôzne súkromné alebo vládne nadačné fondy na území Slovenska, či iných štátov.

Bankové inštitúcie poskytujú okrem komerčných úverov a pôžičiek i podporné programy pre spolufinancovanie rozličných projektových zámerov. Obec môže použiť návratné zdroje financovania len na úhradu kapitálových výdavkov. Na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami bežného rozpočtu v priebehu rozpočtového roka sa výnimočne môžu použiť tieto zdroje financovania za podmienky, že budú splatené do konca rozpočtového roka z príjmov bežného rozpočtu.

Obec môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak:

- a) celková suma dlhu obce alebo vyššieho územného celku neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
- b) suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí 25% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Celkovou sumou dlhu obce sa na účely tohto zákona rozumie súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania, záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov obce alebo vyššieho územného celku.

Do celkovej sumy dlhu obce sa nezapočítavajú záväzky z pôžičky poskytnutej z Audiovizuálneho fondu a z úveru poskytnutého zo Štátneho fondu rozvoja bývania na výstavbu obecných nájomných bytov vo výške splátok úveru, ktorých úhrada je zahrnutá v cene ročného nájomného za obecné nájomné byty. Ďalej sa do celkovej sumy dlhu obce nezapočítavajú záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi obcou alebo vyšším územným celkom a orgánom podľa osobitného predpisu.

Zdroj: Zákon č. 583 / 2004 Z. z. Zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení č. 611/2005 Z. z., 324/2007 Z. z., 54/2009 Z. z., 426/2013 Z. z., 361/2014 Z. z.)

Tabuľka 37 Prehľad schválených programov SR na roky 2014 – 2020

P. č.	Operačné programy	Riadiaci orgán
1.	Výskum a inovácie	MŠVVŠ SR
2.	Integrovaná infraštruktúra	MDVRR SR
3.	Ľudské zdroje	MPSVR SR
4.	Kvalita životného prostredia	MŽP SR
5.	Integrovaný regionálny operačný program	MPRV SR
6.	Efektívna verejná správa	MV SR
7.	Technická pomoc	ÚV SR
8.	Program rozvoja vidieka	MPRV SR
9.	Rybné hospodárstvo	MPRV SR
10.	Programy EÚS	-

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 38 Finančný rámec PRO Šarišské Dravce

Názov opatrenia*	Kód a názov projektu/aktivity	Klasifikácia a stavieb - trieda	Hlavný ukazovateľ - výsledku, dopadu	Termín začatia a ukončenia realizácie projektu / aktivity	RN Spolu	Verejné zdroje celkom	Verejné zdroje	
							Národné celkom	EÚ (EŠIF) celkom
				mesiac/rok - mesiac/rok	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d
I. Hospodárska (ekonomická) politika					1 161 000 €	1 161 000 €	182 650 €	978 350 €
Opatrenie 1.1 Optimálna sieť zrekonštruovaných verejných budov	1.1.1 Komplexná rekonštrukcia budovy OcÚ	1220 - Budovy pre administratívu	Vynovenie budovy, energetická úspora 40%	2016-2023	226 000 €	226 000 €	33 900 €	192 100 €
	1.1.2 Dobudovanie zdravotného strediska	1264 - Nemocničné budovy a zdravotnícke zariadenia	Dostupná zdravotná starostlivosť pre obyvateľov obce Š. Dravce a pre spádové obce	2016-2023	350 000 €	350 000 €	52 500 €	297 500 €
	1.1.3 Sprístupnenie zrekonštruovaného kaštieľa – denný stacionár	1130 - Ostatné budovy na bývanie	Dostupné služby a starostlivosť o seniorov	2016-2023	15 000 €	15 000 €	2 250 €	12 750 €
Opatrenie 1.2 Dostupné a bezpečné miestne komunikácie, chodníky a verejné priestranstvá	1.2.1 Vybudovanie prístupovej cesty na cintorín	2112 - Miestne komunikácie	Asfaltová cestná komunikácia	2016-2023	60 000 €	60 000 €	9 000 €	51 000 €
	1.2.2 Rekonštrukcia cesty okolo Poľnodružstva smerom do „Kostolnej“	2112 - Miestne	Opravená poľná cesta	2016-2023	10 000 €	10 000 €	1 500 €	8 500 €

	komunikácie						
1.2.3 Revitalizácia parku „Kerta“	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	Oddychová zóna pre obyvateľov aj návštevníkov	2016-2023	100 000 €	100 000 €	15 000 €	85 000 €
1.2.4 Obstaranie kamerového a monitorovacieho systému v obci	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	Ochrana obecného majetku, posilnenie bezpečnosti, zníženie kriminality, zabránenie vzniku čiernych skládok	2016-2023	80 000 €	80 000 €	12 000 €	68 000 €
1.2.5 Modernizácia verejného osvetlenia	2112 - Miestne komunikácie	Zníženie nákladov na údržbu verejného osvetlenia a zníženie nákladov na energie	2016-2023	180 000 €	180 000 €	27 000 €	153 000 €
1.2.6 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	Lepšia informovanosť občanov o aktivitách obce, menšie náklady na opravu a údržbu starého rozhlasu, pokrytie nového územia	2016-2023	90 000 €	90 000 €	13 500 €	76 500 €

Opatrenie 2.1 Národná a nadhárodná spolupráca	2.1.1 Užšia spolupráca s o.z. a n.o.		Prezentácia obce a podpora cestovného ruchu	2016-2023	10 000 €	10 000 €	10 000 €	0 €
	2.1.2 Cezhraničná spolupráca s Poľskou republikou		Prezentácia obce v zahraníčí a realizácia spoločných projektov	2016-2023	40 000 €	40 000 €	6 000 €	34 000 €
II. Sociálna politika					1 560 000 €	1 560 000 €	1 143 500 €	416 500 €
Opatrenie 3.1 Územný plán a bytová politika	3.1.1 Výstavba nájomných bytov bežného štandardu	1130 - Ostatné budovy na bývanie	11 bytov s bežným štandardom pripravených na bývanie	2016-2023	570 000 €	570 000 €	570 000 €	0 €
	3.1.2 Výstavba nájomných bytov - nízky štandard	1130 - Ostatné budovy na bývanie	Dostupné bývanie pre rodiny - 11 holo bytov	2016-2023	390 000 €	390 000 €	390 000 €	0 €
	3.1.3 Podpora vytváranie zón pre IBV - vybudovanie prípojok a predaj obecných pozemkov		Vybudovanie prípojok a predaj 9 ks pozemkov po cca 700 m2	2016-2023	20 000 €	20 000 €	20 000 €	0 €
	3.1.4 Územný plán obce – aktualizácia		Dokumentácia pre územný rozvoj obce	2016-2023	10 000 €	10 000 €	10 000 €	0 €
Opatrenie 4.1 Vybudovanie kultúrnej a športovej infraštruktúry a rozvoj kultúrnych a voľno časových aktivít	4.1.1 Organizácia kultúrnych a športových podujatí		Stretávanie sa občanov navzájom, zlepšenie medziľudských vzťahov	2016-2023	80 000 €	80 000 €	80 000 €	0 €

	4.1.2 Vybudovanie detských ihrísk	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	Preliezačky, šmýkačky, hojdačky, kolotoče pre deti	2016-2023	100 000 €	100 000 €	15 000 €	85 000 €
	4.1.3 Výstavba dopravného ihriska v areáli ZŠ	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	Dopravné prvky a značenie	2016-2023	40 000 €	40 000 €	6 000 €	34 000 €
	4.1.4 Komplexná rekonštrukcia areálu futbalového klubu	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	Hracia plocha s oplatením, prístavba a interiér spoločenskej miestnosti	2016-2023	350 000 €	350 000 €	52 500 €	297 500 €
III. Environmentálna politika					450 000 €	450 000 €	450 000 €	0 €
Opatrenie 5.1 Ekonomický a ekologický systém odpadového hospodárstva	5.1.1 Vybudovanie zberného dvora	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	Komplexná separácia všetkých druhov odpadu	2016-2023	350 000 €	350 000 €	350 000 €	0 €
	5.1.2 Odstránenie divokých skládok	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	Čisté a zdravé životné prostredie, estetická funkcia	2016-2023	100 000 €	100 000 €	100 000 €	0 €
Celkom					3 171 000 €	3 171 000 €	1 776 150 €	1 394 850 €

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka 39 Model viacdrojového financovania

Prioritná oblasť	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné a iné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
oblasť ekonomická	1 161 000	978 350	164 018	0	18 632	1 161 000	0
Opatrenie 1.1 Optimálna sieť zrekonštruovaných verejných budov	591 000	502 350	84 218	0	4 432	591 000	0
Opatrenie 1.2 Dostupné a bezpečné miestne komunikácie, chodníky a verejné priestranstvá	520 000	442 000	74 100	0	3 900	520 000	0
Opatrenie 2.1 Národná a nadnárodná spolupráca	50 000	34 000	5 700	0	10 300	50 000	0
oblasť sociálna	1 560 000	416 500	837 825	0	305 675	1 560 000	0
Opatrenie 3.1 Územný plán a bytová politika	990 000	0	768 000	0	222 000	990 000	0
Opatrenie 4.1 Vybudovanie kultúrnej a športovej infraštruktúry a rozvoj kultúrnych a voľno časových aktivít	570 000	416 500	69 825	0	83 675	570 000	0
oblasť environmentálna	450 000	0	427 500	0	22 500	450 000	0
Opatrenie 5.1 Ekonomický a ekologický systém odpadového hospodárstva	450 000	0	427 500	0	22 500	450 000	0
Spolu	3 171 000	1 394 850	1 429 343	0	346 807	3 171 000	0

Zdroj: Vlastné spracovanie

Pre programové obdobie 2014 – 2020 je obec Šarišské Dravce zaradená do menej rozvinutého regiónu, patrí medzi obce nad 1000 obyvateľov a čerpanie finančných prostriedkov bude prioritne prostredníctvom Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 – 2020.

Obec Šarišské Dravce je členom občianskeho združenia Miestna akčná skupina HORNÁ TORÝSA, o. z. , tzn. v prípade schválenia štatútu MAS bude sa môcť obec uchádzať aj o získanie financií zapojením sa do výziev vyhlásených príslušnou MAS.

V nasledujúcej tabuľke uvádzame prehľad investičnej stratégie IROP, z ktorej môže čerpať obec Šarišské Dravce, resp. organizácie zriadené obcou.

Tabuľka 40 Prehľad investičnej stratégie IROP pre obce

Prioritná os	Tematický cieľ	Investičné priority	Špecifické ciele zodpovedajúce investičnej prioritě
1. Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch	7. Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach	c) Vývoj a zlepšovanie ekologicky priaznivých, vrátane nízkouhlukových, a nízkouhlíkových dopravných systémov vrátane vnútrozemských vodných ciest a námornej dopravy, prístavov, multimodálnych prepojení a letiskovej infraštruktúry v záujme podpory udržateľnej regionálnej a miestnej mobility	1.2.1 Zvyšovanie atraktivity a konkurencieschopnosti verejnej osobnej dopravy
			1.2.2 Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb
2. Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám	9. Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii	a) Investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k celoštátnemu, regionálnemu a miestnemu rozvoju, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného postavenia, podporujú sociálne začleňovanie prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym, kultúrnym a rekreačným službám a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné	2.1.1 Podporiť prechod poskytovania sociálnych služieb a zabezpečenia výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú a podporiť rozvoj služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku na komunitnej úrovni
	10. Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, ako aj zručností a celoživotného vzdelávania	Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom vývoja	2.2.1 Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí v materských školách 2.2.2 Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základných škôl

		vzdelávacej a výcvikovej infraštruktúry	
3. Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch	8. Podpora udržateľnej a kvalitnej zamestnanosti a mobility pracovnej sily	b) Podpora rastu priaznivého pre zamestnanosť, a to rozvíjaním vnútorného potenciálu ako súčasť územnej stratégie pre konkrétne oblasti vrátane konverzie upadajúcich priemyselných regiónov a posilnenia prístupnosti a rozvoja špecifických prírodných a kultúrnych zdrojov	3.1 Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysle prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu, netechnologických inovácií
4. Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie	4. Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	c) Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach vrátane verejných budov a v sektore bývania	4.1 Zvýšenie energetickej efektívnosti bytových domov
	6. Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov	b) Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec týchto požiadaviek	4.2.1 Zvýšenie podielu obyvateľstva so zlepšeným zásobovaním pitnou vodou a odvádzanie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou bez negatívnych dopadov na životné prostredie
		(e) Prijímania opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných lokalít (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženia znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku	4.3.1 Zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmenu klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku
5. Miestny rozvoj vedený komunitou	9. Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii	d) Závazné investície v rámci stratégií miestneho rozvoja vedeného komunitou	5.1.2 Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach

Zdroj: IROP 2014 - 2020

Záver

Obsahuje informáciu o schválení a zverejnení PRO Šarišské Dravce.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Šarišské Dravce na roky 2016 - 2023 schválilo Obecné zastupiteľstvo v Šarišských Dravciach na svojom zasadnutí dňa 25.04.2016, uznesením číslo 010/2016.

Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Šarišské Dravce na roky 2016 – 2023“ je zverejnený na internetovej stránke obce Šarišské Dravce: www.sardravce.sk

Tabuľka 41 Schválenie PRO Šarišské Dravce na roky 2016-2023

Dokument	Názov: Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Šarišské Dravce na roky 2016 - 2023
	Dokument je spracovaný v súlade s platnou legislatívou - podľa zákona NR SR č. 309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z., a na základe platnej Metodiky na spracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, verzia 2.0.
Spracovanie	Forma spracovania: úplné spracovanie „na kľúč“. Spracovateľom je spoločnosť MEDIINVEST, s.r.o., sídlo: Lipová 15, Veľký Šariš
	Obdobie spracovania: podľa zmluvy o dielo zo dňa 10.12.2015
	Za riadenie procesu zodpovedal starosta obce Šarišské Dravce a dodávateľ.
	Verejnosť bola oboznamovaná s priebežnými výstupmi prostredníctvom webovej stránky obce Šarišské Dravce a názory občanov boli zozbierané dotazníkovou metódou
Prerokovanie	Verejné pripomienkovanie
	Posudzovanie SEA
Schválenie	Návrh na uznesenie zastupiteľstva: „Obecné zastupiteľstvo v Šarišských Dravciach schvaľuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Šarišské Dravce na roky 2016 – 2023“

Prílohy

- Príloha č. 1: Zoznam tabuliek
- Príloha č. 2: Zoznam grafov
- Príloha č. 3: Zoznam obrázkov
- Príloha č. 4: Dohoda o partnerstve
- Príloha č. 5: Vzor monitorovacej správy
- Príloha č. 6: Zoznam skratiek použitých v PRO

Príloha č.1: Zoznam tabuliek

Tabuľka 1 Základná charakteristika obce Šarišské Dravce	7
Tabuľka 2 Spádovosť obce Šarišské Dravce.....	8
Tabuľka 3 Infraštruktúra a občianska vybavenosť v obci Šarišské Dravce	8
Tabuľka 4 Vývoj počtu obyvateľov Šarišské Dravce podľa pohlavia v r. 2010-2014	10
Tabuľka 5 Prehľad vekových skupín v obci Šarišské Dravce v r. 2014.....	11
Tabuľka 6 Ekonomická aktivita obyvateľov obce Šarišské Dravce	12
Tabuľka 7 Ekonomická aktivita obyvateľov v PSK v r. 2010-2014	13
Tabuľka 8 Prehľad o stave a pohybe obyvateľstva obce Šarišské Dravce podľa pohlavia v r. 2010-2014	14
Tabuľka 9 Národnostné zloženie obyvateľstva v obci Šarišské Dravce	15
Tabuľka 10 Vierovyznanie v obci Šarišské Dravce	16
Tabuľka 11 Prehľad dosiahnutého vzdelania obyvateľov obce Šarišské Dravce.....	18
Tabuľka 12 UoZ v obci Šarišské Dravce v r. 2010-2014	19
Tabuľka 13 Miera evidovanej nezamestnanosti (%) v okrese Sabinov v r. 2010-2014	20
Tabuľka 14 UoZ v okrese Sabinov podľa vekových skupín v r. 2010-2014.....	20
Tabuľka 15 Prehľad UoZ v PSK v r. 2010-2014	21
Tabuľka 16 Prehľad UoZ v SR v r. 2010-2014	21
Tabuľka 17 Prehľad počtu MŠ a detí v MŠ v obci Šarišské Dravce v r. 2010-2014.....	32
Tabuľka 18 Prehľad počtu ZŠ a detí v ZŠ v obci Šarišské Dravce	32
Tabuľka 19 Prehľad fyzických osôb (FO) - podnikateľov v obci Šarišské Dravce v r. 2010-2014.....	33
Tabuľka 20 Prehľad právnických osôb (PO) v obci Šarišské Dravce v r. 2010-2014	34
Tabuľka 21 Príjmy rozpočtu obce Šarišské dravce (v EUR).....	36
Tabuľka 22 Výdavky rozpočtu obce Šarišské Dravce (v EUR)	37
Tabuľka 23 Finančné operácie obce šarišské Dravce (v EUR)	37
Tabuľka 24 Rozdelenie pôdneho fondu obce Šarišské Dravce v r. 2014.....	39
Tabuľka 25 Štruktúra pôdnych typov poľnohospodárskych pôd v okrese Sabinov	41
Tabuľka 26 SWOT analýza ekonomickej oblasti	45
Tabuľka 27 SWOT analýza sociálnej oblasti	46
Tabuľka 28 SWOT analýza environmentálnej oblasti.....	47
Tabuľka 29 Prehľad špecifických cieľov a opatrení v ekonomickej oblasti	48
Tabuľka 30 Prehľad špecifických cieľov a opatrení v sociálnej oblasti.....	49
Tabuľka 31 Prehľad špecifických cieľov a opatrení v environmentálnej oblasti	50
Tabuľka 32 Prehľad opatrení a projektov podľa prioritných oblastí	51
Tabuľka 33 Súbor ukazovateľov a výsledkov jednotlivých projektov.....	52
Tabuľka 34 Plán hodnotenia a monitorovania PRO	57
Tabuľka 35 Akčný plán obce Šarišské Dravce.....	58
Tabuľka 36 Prehľad investičných aktivít v obci v období 2007 – 2014.....	59
Tabuľka 37 Prehľad schválených programov SR na roky 2014 – 2020.....	62
Tabuľka 38 Finančný rámec PRO Šarišské Dravce	63
Tabuľka 39 Model viaczdrojového financovania	67
Tabuľka 40 Prehľad investičnej stratégie IROP pre obce	68
Tabuľka 41 Schválenie PRO Šarišské Dravce na roky 2016-2023	70

Príloha č. 2: Zoznam grafov

Graf 1 Vývoj počtu obyvateľov Šarišské Dravce podľa pohlavia v r. 2010-2014	10
Graf 2 Stav obyvateľstva v obci Šarišské Dravce podľa pohlavia v roku 2014	11
Graf 3 Prehľad zastúpenia vekových skupín v obci Šarišské Dravce v r. 2014	11
Graf 4 Obyvatelia obce Šarišské Dravce podľa vekových skupín a pohlavia v r. 2014	12
Graf 5 EAO v obci Šarišské Dravce podľa pohlavia	13
Graf 6 Zastúpenie EAO obce Šarišské Dravce.....	13
Graf 7 Prirodzený prírastok obyvateľstva v obci Šarišské Dravce v rokoch 2010-2014	14
Graf 8 Migračné saldo v obci Šarišské Dravce v rokoch 2010-2014.....	15
Graf 9 Národnostné zloženie v obci Šarišské Dravce	16
Graf 10 Vierovyznanie v obci Šarišské Dravce.....	17
Graf 12 UoZ v obci Šarišské Dravce v r. 2010-2014.....	19
Graf 13 Miera evidovanej nezamestnanosti (%) v okrese Sabinov v r. 2010-2014.....	20
Graf 14 UoZ v okrese Sabinov podľa vekových skupín v r. 2010-2014	21
Graf 15 Nezamestnanosť v okrese Sabinov, v PSK a v SR v r. 2010-2014	22
Graf 16 Prehľad fyzických osôb (FO) - podnikateľov v obci Šarišské Dravce v r. 2010-2014	34
Graf 17 Prehľad právnických osôb (PO) v obci Šarišské Dravce v r. 2010-2014.....	34
Graf 18 Zastúpenie podnikateľov v obci Šarišské Dravce v r. 2014.....	34
Graf 19 Rozdelenie pôdneho fondu obce Šarišské Dravce v r. 2014	40
Graf 20 Rozdelenie poľnohospodárskej pôdy v obci Šarišské Dravce v r. 2014.....	40
Graf 21 Rozdelenie nepoľnohospodárskej pôdy v obci Šarišské Dravce v r. 2014.....	40

Príloha č. 3: Zoznam obrázkov

Obrázok 1 Mapa územia s vyznačením obce Šarišské Dravce	9
Obrázok 2 Kostol sv. Kataríny Alexandrijskej	28
Obrázok 3 Zrekonštruovaný kaštieľ	29
Obrázok 4 Park v obci Šarišské Dravce	29
Obrázok 5 Rozostavané zdravotné stredisko v obci Šarišské Dravce	31
Obrázok 6 Základná škola v obci Šarišské Dravce	32

Príloha č. 4: Dohoda o partnerstve

Názov	Dohoda o partnerstve pri príprave a realizácii PRO Šarišské Dravce
Obdobie platnosti	december 2015 – december 2023
Predmet dohody	Cieľ spolupráce partnerov – vytvoriť vhodné podmienky pre zvýšenie kvality života všetkých obyvateľov obce, v súlade s ochranou životného prostredia a so zabezpečením trvalo udržateľného rozvoja.
Účastníci dohody	Obec Šarišské Dravce Dobrovoľný hasičský zbor Šarišské Dravce FK Šarišské Dravce
Podporované aktivity	- Spolupráca pri tvorbe PRO, - Pomoc a spolupráca pri organizácii spoločenských aktivít v obci.
Financovanie	- Sponzorské dary, - Dobrovoľnícka pomoc pri činnostiach na podporu rozvoja obce.

Príloha č. 5: Vzor monitorovacej správy

Monitorovacia správa						
Úroveň prvku stratégie	Opis prvkov stratégie	Plánovaný termín realizácie	Rozpočet mesta ..... <i>od do</i>	Externé zdroje <i>od do</i>	Realizácia aktivít <i>od do</i> a plán na obdobie <i>od do</i>	
Cieľ 1						
Opatrenie 1.1						
A. 1.1.1						
A. 1.1.2						

Príloha č. 6: Zoznam skratiek použitých v PRO

a. s. – Akciová spoločnosť

ČOV - Čistiareň odpadových vôd

DSS – Domov sociálnych služieb

EAO – Ekonomicky aktívne obyvateľstvo

EÚ – Európska únia

FO – Fyzická osoba

ha – Hektár

HD – hovädzí dobytok

HDP – Hrubý domáci produkt

CHÚ – Chránené územie

CHVÚ – Chránené vtáčie územie

IBV - Individuálna bytová výstavba

IKT – Informačné a komunikačné technológie

km – Kilometer

k. ú. – Katastrálne územie

m² – meter štvorcový

MDVRR SR – Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

MPRV SR – Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

MŽP SR – Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

MR – Miestny rozhlas

MŠ - Materská škola

NKP – Národná kultúrna pamiatka

NP - Nepoľnohospodárska pôda

NR SR – Národná rada Slovenskej republiky

OcÚ – Obecný úrad

OZ – Obecné zastupiteľstvo

PD - Poľnohospodárske družstvo

PHSR – Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja

PO – Právnická osoba

PP – Poľnohospodárska pôda

PRO - Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce

PSK – Prešovský samosprávny kraj

PRV SR – Program rozvoja vidieka Slovenskej republiky
ROEP – Register obnovenej evidencie pozemkov
SAD – Slovenská autobusová doprava
SPP, a. s. - Slovenský plynárenský podnik
s. r. o. – Spoločnosť s ručeným obmedzením
SVP – Slovenský vodohospodársky podnik
ŠFRB – Štátny fond rozvoja bývania
ŠK - Športový klub
š. p. – Štátny podnik
ŠÚ SR – Štatistický úrad Slovenskej republiky
TKO - Tuhý komunálny odpad
TVS – Televízny signál
UEV – Územie európskeho významu
VSE, a. s. – Východoslovenské elektrárne
VÚC - Vyšší územný celok
VVS, a. s. – Východoslovenská vodárenská spoločnosť
VZN – Všeobecne záväzné nariadenie
ZŠ - Základná škola
Z. z. – Zbierka zákonov
ŽP – Životné prostredie